

12. září 2008

ROČNÍK 18

V ČÍSLE:

Česká konference rektorů apeluje na vládu • Univerzitní léto • Olomouc patřila na začátku září chemikům • Vědecký úspěch epidemiologů Lékařské fakulty UP • Rozhovor s básníkem, překladatelem a literárním vědcem Mgr. R. Malým, Ph.D.

Hosty 60. jubilejního sjezdu Asociací českých a slovenských chemických společností, který se letos uskutečnil v Olomouci, byly významné osobnosti současné světové chemie, mezi nimi i nositel Nobelovy ceny za chemii, profesor Univerzity Louis Pasteura ve Strasbourgu a Collège de France v Paříži J.-M. Lehn (na snímku vlevo s prof. V. Šimánkem, předsedou vědeckého výboru sjezdu).

(Více informací na str. 2.)

-red-, foto -tj- ▶

SLOVO MÁ REKTOR UP

Vážení členové akademické obce, kolegyňe a kolegové,

zdravím Vás všechny na počátku nového akademického roku a přeji Vám všem hodně úspěchů ve studiu, ve výzkumu i v pedagogické práci. Blahopřeji nově přijatým studentům, že si ke studiu vybrali právě Univerzitu Palackého, a věřím, že se jim k plné spokojenosti na naší univerzitě naplní jejich představy o univerzitním studiu.

Již dávno neplatí, že prázdniny jsou obdobím, kdy se nic

podstatného neděje. A tak především pro Vás, nové studenty, připravili Vaši starší kolegové již tradičního průvodce po prvních krocích na univerzitě a v Olomouci, které Vám mohou být velmi užitečné. V průběhu prázdnin byl rovněž vylepšen komfort ubytování na některých vysokoškolských kolejích, všechny jsou mimo jiné vybaveny připojením na internet. Úpravami, které by měly vést k vyššímu uživatelskému komfortu, prochází studijní agenda STAG a portál UP. Jsou to možná drobnosti, ale nikoli neudělitelné.

V září začne v plném rozsahu fungovat Fakulta zdravotnických věd jako osmá fakulta UP. Na této fakultě budou vzdělávání studenti v nelékařských zdravotnických oborech. Naším společným přáním je, aby se v co nejkratší době stala standardní univerzitní fakultou se všemi atributy, které k tomu patří.

Jak jste si jistě povšimli, probíhají dokončovací práce na výstavbě nové budovy Přírodovědecké fakulty na Envelopě. V souvislosti

Dokončení na str. 8

Osmá fakulta zahájila s téměř sedmi sty studenty

■ V příštím týdnu budou slavnostně imatrikulováni studenti prvních ročníků Fakulty zdravotnických věd UP. V akademickém roce 2008/2009 bude na nové fakultě olomoucké univerzity studovat zhruba sedm set studentů v osmi oborech. Jak Žurnál UP sdělila doc. J. Marečková, proděkanka pro studium zdravotnických oborů LF UP, ve fázi příprav se v současné době nacházejí volby do Akademického senátu nově zřízené fakulty. Volby by měly být vyhlášeny na konci září. Proběhnou podle Akademickým senátem UP schváleného Volebního a jednacího řádu jednadvaceti dnů po vyhlášení. V listopadu nebo prosinci očekáváme vyhlášení volby kandidáta na pozici děkana. Výsledky budou známy po třech měsících od vyhlášení, řekla.

Nelékařské zdravotnické obory byly na Lékařské fakultě UP pěstovány a rozvíjeny od roku 1992. Letošní 11. duben se stal však významným mezníkem v jejich historii, začala totiž jejich svébytná existence pod hlavičkou Fakulty zdravotnických věd. Tato fakulta dnes sestává z Ústavu ošetrovatelství, Ústavu porodní asistence, Ústavu fyzioterapie, Ústavu radiologických metod, Ústavu společenských a humanitních věd a Ústavu zdravotnického managementu. Uchazeči o studium aktuálně nejvíce kvitují bakalářské obory Všeobecná sestra a Fyzioterapie, zajímavé počty uchazečů se sešly také u oborů Dlouhodobá ošetrovatelská péče u dospělých, Management zdravotnictví a Porodní asistentka. Ta-

bulky týkající se počtu uchazečů o studium na FZV UP v akademickém roce 2008/2009 udávají největší zájem o obor Všeobecná sestra. Z Lékařské fakulty přestoupilo na Fakultu zdravotnických věd asi 400 studentů. K tomuto počtu se připojí zhruba 280 studentů prvních ročníků, komentovala strukturu celkového počtu studentů nové fakulty Ing. A. Antošová, vedoucí studijního oddělení LF a FZV UP, a k dotazu, za jakých okolností přecházeli studenti LF na FZV, dodala:

▲ Až do doby jmenování řádného děkana fakulty je dočasným výkonem pravomocí děkana FZV UP pověřen prof. J. Hálek

Dokončení na str. 4

J. Dürra vystřídal ve funkci prorektora JUDr. M. Malacka

■ V souvislosti s odchodem prorektora J. Dürra do funkce náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR jmenoval rektor UP prof. L. Dvořák s platností od 1. 9. 2008 do funkce prorektora pro záležitosti vnějších vztahů JUDr. Mag. iur. M. Malacku, Ph.D., z Právnické fakulty UP emeritního děkana Právnické fakulty UP, který v současné době působí na Katedře obchodního práva a mezinárodního soukromého práva PF UP. Ve funkci prorektora bude mít na starosti zahraniční aktivity UP, včetně koordinace mezinárodních programů, organizaci spolupráce s institucemi v České republice a v zahraničí, koordinaci „public relations“ na UP a řízení systému vnitřního toku informací na univerzitě. Hlavní pozornost budu samozřejmě věnovat již rozpracovaným projektům v dané oblasti. Důraz se musí klást na to, že univerzita je

podhodnocena z hlediska svého sebevědomí a PR navenek, a je proto třeba, aby se vůči vnějšímu světu prezentovala tak, jak si zaslouží, uvedl krátce při převzetí jmenovacího dekretu v pracovně rektora UP 29. 8.

(Rozhovor s odcházejícím J. Dürrem přinášíme na str. 6.)

-rh-, -mav-, foto -tj-

Olomouc patřila na začátku září chemikům

■ První zářijový týden se v Olomouci setkali na 60. jubilejním sjezdu Asociaci českých a slovenských chemických společností odborníci ze všech oblastí chemie. Jak potvrdila předsedkyně České společnosti chemické (ČSCH) prof. J. Ulrichová, tyto česko-slovenské sjezdy jsou tradičním fórem pro výměnu zkušeností a navazování odborných a přátelských kontaktů. Sjezdu se zúčastnilo více než 400 chemiků a výrazně převažovala mladá generace.

Mezi hosty sjezdu patřili přední světoví odborníci z oblasti chemie, nositel Nobelovy ceny za chemii profesor Univerzity Louis Pasteura ve Strasbourgu a Collège de France v Paříži J.-M. Lehn a prof. R. Mechoulam, přední odborník z oblasti přírodních látek z Hebrejské univerzity v Jerusalemě. Na zahájení sjezdu předsedkyně ČSCH předala prof. Lehnovi, jako prvnímu nositeli, Medaili České společnosti chemické, nejvyšší ocenění Společnosti udělované za přínos k rozvoji chemie a ČSCH. Druhým laureátem je prof. V. Šimánek z naší univerzity. Spolupráce prof. R. Mechoulama s pracovišti PŘF a LF UP byla oceněna Pamětní medailí UP. Hanušovu medaili ČSCH obdrželi za výsledky dosažené v oboru fyzikální chemie prof. J. Lasovský a anorganické chemie prof. R. Pastorek, oba z Přírodovědecké fakulty UP. Tato medaile byla předána také prof. H. Hopfovi, místopředsedovi Německé chemické společnosti za jeho celoživotní přínos k rozvoji organické chemie a chemického vzdělávání. Čestné členství ČSCH bylo předáno prof. W. Kochovi, výkonnému řediteli Německé chemické společnosti za dlouholetý rozvoj spolupráce mezi českými a německými chemiky.

Vedle přednášek a plakátových sdělení v osmi odborných sekcích měl sjezd na programu také udělení „Ceny Shimadzu“ z oboru analytická chemie. Cena vyhlášená firmou Shimadzu spolu s ČSCH je určena pro mladé chemiky z České i Slovenské republiky. Letos poprvé byly uděleny tři ceny. První cenu získala H. Žabová, doktorandka Ústavu chemických procesů AV ČR Praha s prací *Photocatalytic reactions in a microwave field using an electrodeless discharge lamp*. Druhé místo obsadila doktorandka Ústavu lékařské chemie a biochemie LF UP

P. Jančová za práci *Metabolické přeměny silybinu*. Třetím oceněným byl V. Matoušek z Ústavu organické technologie VŠCHT Praha s prací *Rapid and facile determination of enantiomeric composition of chiral tetrahydroisoquinolines based on derivatization with menthyl chloroformate and GC resolution of corresponding carbamates*.

Univerzita Palackého se představila úspěšnými výsledky z řešení projektu *Medializace a popularizace vědy* (MedVěd) PŘF UP v sekci „Chemické vzdělávání, historie a popularizace chemie“.

Prof. J.-M. Lehn a prof. R. Mechoulam byli přijati také rektorem UP prof. L. Dvořákem. Sjezd, který se konal v Olomouci již počtvrté, zaznamenal kladný ohlas od všech účastníků s přáním, aby i další, v pořadí 62. se konal v našem krásném městě. Podle hodnocení předsedkyně sjezdu prof. J. Ulrichové by tato významná a úspěšně dovršená akce nemohla proběhnout bez obětavé práce organizačního a vědeckého výboru, podpory Univerzity Palackého a Magistrátu statutárního města Olomouce, kterým všem patří poděkování.

-red-, foto -tj-

▲ Prof. J.-M. Lehn převzal z rukou prof. J. Ulrichové Medaili ČSCH

▲ H. Žabová, doktorandka Ústavu chemických procesů AV ČR Praha, získala letos Cenu Shimadzu

Mons. J. Graubnerovi blahopřáli také představitelé univerzity

■ Děkovanou mši svatou sloužil 30. 8. v katedrále sv. Václava v Olomouci arcibiskup olomoucký a metropolitní moravský J. Graubner u příležitosti svých 60. narozenin a 35. výročí kněžské služby. Eucharistii s ním společně v zaplněném dómu slavili také biskupové české a moravské provincie a řada kněží z celé arcidiecéze. Přítomno bylo mnoho významných hostů z domova i ze zahraničí, z řad politiků, představitelů církve a církevních institucí,

města, kraje i Univerzity Palackého. Gratulace zazněly mj. od apoštolského nuncia v České republice D. Causera, manželky prezidenta republiky L. Klausové, za vládu arcibiskupovi poblahopřáli ministři pro místní rozvoj J. Čunek a olomoucký rodák ministr vnitra I. Langer, za Poslaneckou sněmovnu ČR její předseda M. Vlček. Mons. J. Graubnerovi, který působí ve funkci Velkého kancléře CMTF a předsedy Správní rady UP, blahopřáli také děkanka CMTF RNDr. I. Vlková, Th.D., a rektor UP prof. L. Dvořák, CSc.

-mv-, -red-, foto archiv Arcibiskupství olomouckého

Česká konference rektorů apeluje na vládu

■ Na 97. zasedání Pléna ČKR, které proběhlo pod patronací Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity 4. 9. ve Křtinách, bylo přijato následující prohlášení:

Vysoké školy uvítaly, že v programovém prohlášení vlády České republiky z roku 2006 byl uveden rozvoj vysokého školství jako jedna z významných priorit vlády.

Jaký je však skutečný vývoj v této oblasti? Již v září 2006 ČKR upozorňovala na nutnost revidovat návrh rozpočtu v souladu s uvedeným vládním prohlášením, neboť v prvním návrhu rozpočtu pro rok 2007 nebylo respektováno financování dohodnutého nárůstu počtu studentů veřejných vysokých škol a nebylo zajištěno efektivní fungování vysokých škol. V červnu 2007 ČKR naléhavě upozornila na fakt, že v rozpočtu MŠMT pro vysoké školy na rok 2008 chybí 2,28 mld. Kč.

Na základě jednoznačné argumentace o nutnosti splnění závazku státu financovat dohodnuté počty studentů veřejných vysokých škol byla kapitola 333 státního rozpočtu navýšena o více než 1,5 mld. Kč, takže chybělo dofinancování „pouze“ 0,7 mld. Kč. ČKR důvěřovala veřejnému příslibu představitelů vlády ČR, že tento dluh v případě příznivého vývoje ekonomiky bude v průběhu roku 2008 dorovnán.

Politické prohlášení se zásadně rozchází s dosavadním vývojem. Přestože se ekonomika tohoto státu vyvíjí příznivě, podfinancování vysokých škol se nadále prohlubuje. Současný návrh rozpočtu financování veřejných vysokých škol na rok 2009 představuje v nominálních hodnotách pokles o 1 % vůči roku 2008.

Vzhledem k dohodnutému nárůstu počtu studentů představuje snížení nominální částky na jednoho studenta o 6 % bez započítání inflace. Původní přísliby měly přibližovat ČR ve financování vyjádřeném podílem výdajů na vysoké školství na HDP vyspělým zemím. Ve skutečnosti jde vývoj opačným směrem. V porovnání s rokem 2007 klesá tento podíl z hodnoty 0,6 % HDP na 0,57 % v roce 2009, což představuje deficit rozpočtu vysokých škol ve výši přibližně 3 mld. Kč. Současný návrh státního rozpočtu tím zcela ignoruje výzvu Evropského parlamentu

vládám Evropy k modernizaci vysokých škol a zařazuje Českou republiku na samý konec žebříčku ve výdajích na jednoho studenta v rámci EU. Za situace dlouhodobě hluboce podfinancovaného českého veřejného vysokého školství nelze úspěšně provádět reformy zásadního významu.

Návrh rozpočtu pro rok 2009 a střednědobý výhled financování vysokých škol pro roky 2009–2011 bude v dlouhodobé perspektivě znamenat zaostávání České republiky se všemi důsledky zejména v následujících oblastech: kvalita života obyvatel ČR; konkurenceschopnost ekonomiky ČR; snížení zájmu zahraničních investorů o ČR; odchod kvalitních pedagogů a vědců do zahraničí; odchod talentů za lepším vzděláním do zahraničí; ohrožení internacionalizace univerzit jako celku; ztráta zájmu o mobilitu ze strany zahraničních partnerů.

To vše se děje v době, kdy Česká republika bude předsedat Evropské unii.

ČKR apeluje na vládu ČR, aby návrh rozpočtu pro rok 2009 v této podobě neschválila a předložila poslanecké sněmovně návrh odpovídající programovému prohlášení v zájmu zvýšení naší konkurenceschopnosti.

-red-

„Žena secese“ neznámého autora

■ Již jen do 15. 9. mohou zájemci zhlédnout výstavu fotografií s názvem „Žena secese“, která je umístěna v Galerii K v prostorách Děkanátu Filozofické fakulty UP. Vernisáž z díla neznámého autora byla zahájena 1. 7. za účasti realizátorů výstavy děkana FF UP prof. I. Bartečka, CSc., a J. Koláře.

-red-, foto -tj-

Už jim to začalo...

■ Tradiční kolorit začátku akademického roku je znovu zde – a s ním i formální potvrzení o souhlasu se studiem na olomoucké univerzitě. Tak tomu bylo i 26. 8. v aule Filozofické fakulty, kde se k řádnému studiu zapisovali budoucí posluchači prvních ročníků bakalářských a navazujících magisterských oborů.

-red-, foto -tj-

Fakulta tělesné kultury UP uspěla v mezinárodní grantové soutěži

■ Po ročním úsilí a náročném posuzovacím řízení se podařilo FTK získat na čtyři roky mezinárodní výzkumný grant National Institutes of Health v USA (NIH). Koordinujícím pracovištěm je San Diego State University (prof. Sallis). Z desítek uchazečů byla jako primární skupina s podporou NIH vybrána podle dílčích výzkumných grantů skupina následujících zemí: Austrálie, Belgie, Česká republika, Hong Kong-China, Kolumbie, Nový Zéland, USA a Velká Británie.

Mezinárodní výzkum „International Study of Built Environment, Physical Activity, and Obesity“ je organizován v rámci celosvětové výzkumné iniciativy „International Physical Activity and the Environment Network“ (IPEN). Hlavní výzkumnou doménou komparativního výzkumu jsou, zjednodušeně vyjádřeno, vztahy mezi pohybovou aktivitou, zastavěným prostředím a obezitou. Realizace takto široce pojatého komparativního výzkumu je možná jen díky dlouholeté mezinárodní výzkumné spolupráci zapojených výzkumných pracovišť a společné tvorbě mezinárodně uplatnitelných výzkumných technik. Výzkum je založen především na monitoringu pohybové aktivity pomocí akcelerometrů ActiGraph, mezinárodních dotazníků a analýzách GIS (Geographic Information System). Nesporným přínosem je, že na výzkumu se budou podílet významné světové vědecké osobnosti, jakými jsou prof. B. Ainsworth, T. Armstrong, A. Bauman, I. De Bourdeaudhuij, N. Owen, M. Pratt,

B. E. Saelens, J. F. Sallis a další významné osobnosti preventivní medicíny, epidemiologie, sportovních a environmentálních věd.

Na FTK bude výzkum garantovat Centrum kinantropologického výzkumu (K. Frömel, zástupce J. Mitaš a spolupracovníci F. Chmelík, F. Neuls, J. Peclová, D. Sigmundová, E. Sigmund, J. Vašíčková, a dále doktorandi J. Dygrýn, L. Engelová, R. Hrubá, F. Křen, M. Kudláček a P. Lokvencová). Úspěšné řešení výzkumu je podmíněno dosavadní dobrou výzkumnou spoluprací s pracovišti na Přírodovědecké fakultě UP a předpokládáme i prohloubení spolupráce s Lékařskou fakultou a Fakultou zdravotních věd.

FTK se dále podařilo získat na roky 2009–2013 mezinárodní evropský grant DG Sanco „Improving Infrastructures for Leisure-Time Physical Activity in the Local Area – Good Practice in Europe“ (IMPALA). Koordinujícím pracovištěm je „Institut für Sportwissenschaft und Sport“ (prof. A. Rütten) na Fridrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg v Německu. Hlavním cílem projektu je posouzení národních přístupů ke zlepšení místní infrastruktury pro pohybovou aktivitu a zdravý životní styl a šíření osvědčených metod zlepšování infrastruktury pro pohybovou aktivitu v Evropě. Do projektu jsou zapojena pracoviště reprezentující Českou republiku, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francii, Holandsko, Portugalsko, Rakousko, Španělsko a Velkou Británii. Smluvním partnerem FTK pro řešení grantu je Magistrát města Olomouce.

Obdobně strukturovaný a koordinovaný je další získaný evropský projekt v rámci grantového systému DG Sanco „Building Policy Capacities for Health Promotion through Physical Activity among Sedentary Older People“ (PASEO). Koordinujícím pracovištěm je rovněž „Institut für Sportwissenschaft und Sport“ (prof. A. Rütten) na Fridrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg v Německu. Hlavním cílem projektu je posouzení politických možností pro propagaci pohybové aktivity seniorů, monitorování procesu vytváření kapacit pro podporu pohybové aktivity a zdraví seniorů a vytvoření spolupracujících národních aliancí. Předpokládán spolupracující partner bude, tak jako v dalších zemích, Státní zdravotní ústav v Praze.

Oba mezinárodní projekty garantuje Centrum kinantropologického výzkumu FTK a hlavním přínosem jejich řešení bude zefektivnění přenosu výsledků výzkumů do regionální praxe a do státní zdravotní politiky.

-red-

-ckv-

Další příspěvek k poznání historie česko-německých vztahů

■ *Historie Olomouce a střední Moravy, má-li být pravdivá a úplná, nemůže ani poválečný osud německé komunity ignorovat. I proto, že se po odsunu stala nedobrovolným poslem středomoravské kultury a přinesla ji do blízkého i vzdálenějšího zahraničí s účinky často pozoruhodnými.* Těmito slovy uvádí svou novou popularizační publikaci „Olomoučtí Němci po druhé světové válce“ prof. F. Mezhiorák, CSc. Kniha, vydaná v dvojjazyčné podobě v Nakladatelství Olomouc díky grantům Česko-německého fondu budoucnosti a Rady města Olomouce,

navazuje na dvě předchozí – „Olomoucké listy“ a „Padesát olomouckých Němců“, a podle slov autora *chce být dalším příspěvkem k usmíření obou národů cestou pravdivějšího poznání historie, jak to ukládá historikům Česko-německá deklarace.*

-red-

Baroko 2008

■ Jedenáctý ročník olomouckého hudebního festivalu „Baroko 2008“ pořádá letos Katedra hudební výchovy PdF UP od začátku srpna v prostorách Uměleckého centra UP a Arcidiecézního muzea Olomouc. Zahajovacím koncertem v Atriu UC UP se 1. 8. představil soubor Vivaldi orchestra Praha (na snímku), který uvedl *Alchymické koncerty Antonia Vivaldiho*. Dalšími koncerty festival pokračuje do 22. 9.

Festival je od svého založení v roce 1998 zaměřen na interpretaci hudby 17. a 18. století s použitím dobových nástrojů. Dramaturgie klade důraz na uvádění novodobých premiér barokních skladeb vzniklých přímo v Olomouci anebo v její bezprostřední blízkosti. Tyto skladby realizuje ve spolupráci s významnými tělesy specializujícími se na autentickou interpretaci barokní hudby.

-red-, foto -tj-

Univerzita Palackého ve dnech evropského dědictví

■ Letošní Dny evropského dědictví probíhají v České republice od 13. do 21. 9., v Olomouci budou památky zpřístupněny ve dnech 13. a 14. 9. Univerzita Palackého v rámci prohlídek olomouckých památkových objektů umožní po oba dny přístup od 10 do 17 hodin do jezuitského konviktu, kde sídlí Umělecké centrum UP (Univerzitní 3, 5), do knihovny v tereziánské zbrojnici (Biskupské nám. 1) a na Rektorát UP (Křížkovského 8).

Ocenění spolupráce prof. T. Schmüllinga s Přírodovědeckou fakultou UP

■ Jako host Laboratoře růstových regulátorů a Katedry biochemie PíF UP navštívil ve dnech 28. 7.–1. 8. olomouckou univerzitu přední světový odborník v oboru rostlinných růstových regulátorů prof. T. Schmölling, přednosta Ústavu biologie a aplikované genetiky Freie Universität Berlin. V areálu PíF UP v Olomouci-Holici

přednesl zvanou přednášku o úloze cytokininů v regulaci růstu a vývoje rostlin. Ještě předtím převzal od rektora UP prof. L. Dvořáka *Pamětní medaili UP* jako výraz ocenění jeho dlouhodobé spolupráce s pracovišti Přírodovědecké fakulty UP. Laboratořemi prof. T. Schmöllinga prošla a získala řadu neocenitelných zkušeností řada absolventů a doktorandů z PíF UP i celé ČR.

Prof. T. Schmölling výrazně vědecky rozvinul zejména molekulární biologické studie rostlinných hormonů, významné jsou zejména jeho objevy v oblasti regulace biosyntézy a degradace cytokininů v rostlinách a přenosu cytokininového signálu.

-red-, foto -tj-

Hosté konference „Osmášedesátý“ prezentovali události Pražského jara

■ Pamětníci, politologové, učitelé a politici diskutovali ve dnech 18.–19. 8. o událostech, které naši zemi změnila na dalších dvacet let. V rámci konference „*Osmášedesátý*“ – *Pražské jaro: pokus o obnovu občanské společnosti*, již uspořádala Katedra společenských věd PdF UP ve spolupráci s Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR, se přednášející v prostorách Uměleckého centra UP věnovali okamžikům proběhlým před čtyřiceti lety z různých úhlů pohledu. Vědecké setkání proběhlo pod záštitou prof. L. Dvořáka, rektora UP a Ing. M. Vlčka, předsedy PS PČR. *Je důležité, že politické oceňují poselství vplývající z roku 1968. Já se však domnívám, že neméně významné a asi trvalejší je to, že je zde přítomno více než 100 učitelů základních, středních škol a vysokých škol, kteří mohou nejen v jubilejním týdnu, ale i řadu dalších let působit na své žáky a studenty*, řekl prof. F. Mezhiorák z Katedry společenských věd PdF UP.

Cílem dvoudenní konference, již se zúčastnilo mnoho zajímavých osobností, např. J. Dienstbier, V. Komárek, J. Šabata, A. J. Liehm, O. Motejl, D. Havlíček, Duňa-Viera Havlíčková, V. Dvořáková či M. Hořínek, bylo nejen připomenout události Pražského jara, invazi vojsk Varšavské smlouvy, ale poskytnout prostor a možnost pokusit se odpovědět na otázky věnující se tzv. bílým místům, o nichž je nejen možné, ale i důležité dále hovořit. Jak ve svém příspěvku později připomněl PhDr. P. Urbášek, ředitel Archivu UP, sebral pro vznik Pražského jara (a nejen na vysokých školách) důležitou roli XX. sjezd KSSS a šokující odhalení Stalinova kultu. *Tento sjezd přivedl ke kritické sebereflexi generaci, držící po r. 1948 na vysokých školách štít ideologické čistoty*, komentoval souvislosti PhDr. P. Urbášek. Jak dále uvedl, od roku 1956 se tato generace pozvolna začala přeměňovat v budoucí komunistické reformátory, jež se ve druhé polovině šedesátých let zásadním a určujícím způsobem podíleli na konstituování cesty k Pražskému jaru. Skepsi vysokoškolských učitelů, objevující se po roce 1956, ještě zvýraznila vlna třídně-politických prověrek z konce padesátých let, směřující především vůči inteligenci. *Vysokoškolské učitelé tak seznali, že exkluze intelektuálů, která doprovázela* Pokračování na str. 4

Pokračování ze str. 3
československou komunistickou stranu od data jejího vzniku, pokračuje i po vítězství pracujícího lidu a je zaměřena vůči lidem, kteří pouze vyjádřili názory rozdílné od momentálního oficiálního kurzu komunistické strany. Negativně také vnímali nesčetné reformy v organizaci vysokého školství, které se stabilizovaly až na konci první poloviny šedesátých let. Zhruba od poloviny šedesátých let můžeme sledovat na vysokých školách pozvolný emancipační proces, který vyvrcholil po lednu 1968. Veřejnost vnímala tento proces především prostřednictvím majálestů, které měly – zejména v letech 1966 a 1967 – výrazně politický charakter. Emancipace studentského hnutí vyvrcholila rozpadem ČSM na českých vysokých školách v jarních měsících roku 1968 a vznikem nové vysokoškolské studentské organizace Svazu vysokoškolských studentů Čech a Moravy v květnu 1968 zde v Olomouci, doplnil PhDr. P. Urbášek.

V průběhu konference vytvořil vědecký výbor dvě sekce: sekci obecně a kulturně historickou a sekci regionálně a společensko-historickou. Ve večerních hodinách se uskutečnil také křest knihy D. Havlíčka *Listy v exilu* o stejnojmenném časopisu *Listy*, založeném olomouckým rodákem J. Pelikánem (viz foto).

M. Hronová, foto-tj-

Úspěšní sportovci UP na Českých akademických hrách 2008

■ Ve dnech 14.–20. 6. hostilo Brno nejlepší akademické sportovce z ČR. Vysoké učení technické ve spolupráci s Mendelovou zemědělskou a lesnickou univerzitou a Veterinární a farmaceutickou univerzitou zde pořádaly 7. ročník Českých akademických her.

Studenti UP si i letos vedli velmi úspěšně a ve velmi silné konkurenci ostatních vysokých škol vybojovali páté místo v celkovém pořadí. Vítězem letošních ČAH se stala Masarykova univerzita, druhou příčku obsadila Univerzita Karlova, třetí místo patří pořádajícímu VUT a čtvrté místo Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava.

Sportovci UP získali celkem 46 medailí, z toho 23 zlatých – titulů akademických mistrů ČR, 14 stříbrných a 9 bronzových medailí.

V kolektivních sportech získala prvenství družstva basketbalistů (to se podařilo již potřetí za sebou), fotbalistů a házenkářek.

V individuálních sportech získali titul akademického mistra ČR – Z. Svozilová se ziskem tří a P. Dvorská a J. Dušátko dvou zlatých medailí (ploutvové plavání), prvenství vybojovala rovněž štafeta v ploutvovém plavání 4 × 50 m ve složení P. Dvorská, H. Najmanová, L. Škubalová a Z. Svozilová, dvě zlaté si odvezla také P. Formánková v plavání 100 a 50 m prsa. Vítězství dále vybojovali ve vodním slalomu L. Uncajtik (C1 – sjezd), D. Knebel (K1 – sjezd) a P. Slovákova (K1 – sjezd). Titul akademických mistrů získali také T. Čelko (atletika – 400 m překážek), M. Kubíková (atletika – hod oštěpem), V. Kučera (atletika – trojskok), M. Hoskovec (judo – do 66 kg), Z. Gottwald (judo – do 100 kg), D. Doubová (šerm/kord), J. Sikorová a H. Bušilová (tenis – čtyřhra).

Podle dalších informací Mgr. V. Pruknera, Ph.D., koordinátora účasti UP na ČAH 2008, bude vypracován pro každého ze 60 zlatých medailistů (36 sportovců –

Pokračování na str. 5

Vědecký úspěch epidemiologů Lékařské fakulty UP

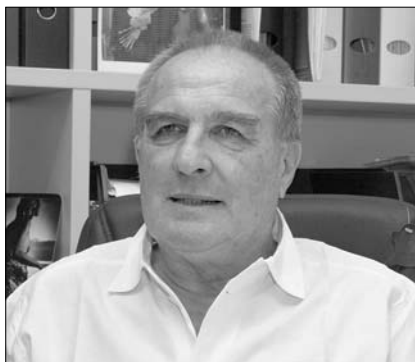
V dubnovém čísle 2008 prestižního časopisu *Nature* byla publikována práce, na které spolupracovali epidemiologové z Ústavu preventivního lékařství LF UP v Olomouci. Vzhledem k tomu, že do tohoto světově uznávaného časopisu není jednoduché se prosadit, položil jsem prof. V. Janoutovi, CSc., přednostovi Ústavu preventivního lékařství LF UP, několik otázek:

Jak se vám podařilo proniknout s výsledky vaší práce do prestižního časopisu *Nature*?

Bylo to v důsledku naší dlouholeté spolupráce s Internationál Agency for Research on Cancer v Lyonu, která je centrem Světové zdravotnické organizace pro epidemiologický výzkum rakoviny na celém světě. S touto agenturou jsme začali spolupracovat po mé návštěvě v Lyonu v roce 2000 a od té doby se podílíme na celé řadě multicentrických epidemiologických studií, které řeší problémy etiologie, rizikových faktorů a genetických markerů u karcinomu plic, karcinomu jícnu, karcinomu ledvin a karcinomu slinivky břišní. Výsledkem těchto studií byla celá řada publikací, uveřejněných v renomovaných světových periodících, jako je „*The Lancet*“, „*Journal of National Cancer Institute*“, „*Cancer Research*“, „*Human Molecular Genetics*“, „*Carcinogenesis*“, „*American Journal of Epidemiology*“ a další. Poslední publikace v časopisu „*Nature*“ jen akcentovala naše předchozí výsledky.

Co bylo obsahem práce uveřejněné v *Nature*?

Jednalo se o mezinárodní epidemiologickou studii, která byla zaměřena na identifikaci genetických faktorů, které modifikují riziko nádorů plic. Pomocí „genom-wide“ asociační

studie bylo analyzováno 317 139 jednonukleotidových polymorfismů (SNP) u 1 989 případů a 2 625 kontrol. Byl zjištěn lokus na dlouhém raménku chromozomu 15q24, který byl silně asociován s nádory plic ($p = 9 \times 10^{-10}$). Nález byl ověřen v dalších pěti studiích. Tato oblast obsahuje několik genů, tři z nich kódují subjednotky nikotin acetylcholinového receptoru, který je pravděpodobně kandidátem pro možnou chemoprevenci.

Takový úspěch vás bude asi silně motivovat pro další práci?

Především jsem rád, že se podařilo na našem ústavu vytvořit kolektiv pracovníků, kteří se podílí na těchto studiích a věříme, že další výsledky naší práce u jiných nádorových lokalizací budou stejně zajímavé a motivující jako byla zmíněná publikace v „*Nature*“. Chtěl bych přirozeně zdůraznit, že i když se v publikaci objevilo z naší Lékařské fakulty jenom moje jméno jako hlavního řešitele, že se jedná o kolektivní práci, na které se podíleli nejen pracovníci našeho ústavu, ale také pracovníci Kliniky plicních nemocí a tuberkulózy LF UP a FNO, se kterými jsme úzce spolupracovali při vyšetřování pacientů s karcinomem plic. Všem patří také moje poděkování za perfektně odvedenou práci, která pak může vyústit v takto kvalitní výsledky.

Na závěr bych rád prof. V. Janoutovi, CSc., a pracovníkům Ústavu preventivního lékařství LF UP nejen poblahopřál k dosaženému úspěchu ale vyjádřil přesvědčení, že jejich další práce přinese další důležité vědecké poznatky, které budou reprezentovat naší Lékařskou fakultu doma i ve světě.

Prof. M. Kolář, Ph.D., proděkan LF UP, foto -tj-

Van Gysel cena pro biomedicínský výzkum

FONDS de la RECHERCHE SCIENTIFIQUE – FNRS upozorňuje na udělení ceny „Van Gysel Prize for Biomedical Research in Europe – 2009“ v celkové výši 100 000 EUR.

Termín pro předkládání kandidatur na adresu „Fonds de la Recherche Scientifique – FNRS, rue d'Egmont 5, B-1000 Brussels (Belgium)“ je **nejpozději do 15. 12. 2008**.

Bližší informace o podmínkách soutěže včetně formuláře naleznete na www.frs-fnrs.be a v přílohách [van_gysel_dopis.pdf](#) (41,77 KB), [van_gysel_formular.pdf](#) (74,29 KB), [van_gysel_podminky_AJ.pdf](#) (209,69 KB), [van_gysel_podminky_FJ.pdf](#) (215,53 KB), <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/van-gysel-cena-pro-biomedicinsky-vyzkum>.

Osmá fakulta zahájila...

Rector UP vyhlásil ukončení akreditace nelékařských studijních oborů na LF k 15. září 2008. Studentům proto bylo nabídnuto pokračování ve studiu stejného oboru na Fakultě zdravotnických věd UP. Jejich převedení proběhlo v souladu se zákonem o vysokých školách a na podkladě rozhodnutí Akreditační komise, jež udělila akreditaci všem převedeným oborům. Pokud je mi známo, žádné významné těžkosti jsme v tomto ohledu nezaznamenali.

Prvními zdravotnickými obory, které LF UP otevřela v roce 1992, byly dva bakalářské studijní obory v prezenční formě studia, obor Ošetřovatelství a obor Léčebná rehabilitace a fyzioterapie. V akademickém roce 1995/1996 pak Lékařská fakulta UP otevřela čtyř-

Dokončení ze str. 1

letý studijní obor Ošetřovatelství v kombinované formě studia, v září 1996 byl na téže fakultě založen Ústav teorie a praxe ošetřovatelství. Významným krokem pro rozvoj zdravotnických oborů bylo získání akreditací magisterských studijních programů s obory Dlouhodobá ošetřovatelská péče u dospělých, Management ve zdravotnictví a Fyzioterapie. V roce 2002 byly zahájeny práce na implementaci e-learningové technologie do výchovně-vzdělávacího procesu ve zdravotnických oborech LF UP a nejvýznamnějším úspěchem je nedávno získaná akreditace pro doktorský studijní program Ošetřovatelství.

M. Hronová, foto na titulní straně -tj-

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlásilo 21. 7. 2008 výzvy k předkládání individuálních projektů ostatních do Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Výzvy jsou zaměřeny na Prioritní osu 1 – Počáteční vzdělávání, oblasti podpory 1.1 Kvalitní vzdělávání, 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení. Projekty v rámci této Prioritní osy jsou zaměřeny na základní a střední školy (v rámci oblasti podpory 1.2 lze podporovat i mateřské školy).

Prioritní osa 1 Počáteční vzdělávání – oblast podpory 1.1 Kvalitní vzdělávání

V rámci této oblasti podpory bude podporována např. implementace nových kurikulárních dokumentů do praxe jednotlivých škol a osvětová a informační podpora kurikulární reformy zaměřená na širší pedagogickou i rodičovskou veřejnost na regionální úrovni, zavádění vyučovacích metod, organizačních forem a výukových činností, které zvyšují kvalitu výuky cizích jazyků (včetně e-learningu), vytváření informačního a komunikačního systému v počátečním vzdělávání, rozvoj portálových služeb apod.

Cílové skupiny: žáci škol a školských zařízení; pracovníci škol a školských zařízení; vedoucí pracovníci škol a školských zařízení; pracovníci školní inspekce (ČŠI); pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání v oblasti volného času dětí a mládeže.

Celková částka alokovaná pro tuto výzvu je stanovena na 600 mil. Kč. Minimální výše finanční podpory na 1 projekt je stanovena na 5 mil. Kč, maximální na 60 mil. Kč.

Prioritní osa 1 Počáteční vzdělávání – oblast podpory 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výzva je zaměřena především na rozvoj poradenství, zpracování a rozšíření nabídky asistenčních, speciálně pedagogických a psychologických služeb pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami apod.

Cílové skupiny: děti se speciálními vzdělávacími potřebami z mateřských škol a přípravných tříd základních škol; děti a mladiství, kteří předčasně opustili systém počátečního vzdělávání; žáci základních a středních škol se speciálními vzdělávacími potřebami a ti žáci, kteří jsou ohroženi předčasným odchodem ze vzdělávání; rodiče dětí a žáků se zdravotním postižením či sociálním znevýhodněním; žáci základních a středních

škol v případě realizace aktivity „Prevence rasismu a xenofobie prostřednictvím podpory multikulturní výchovy a vzdělávání“; děti a žáci mimořádně nadaní (ve smyslu vyhlášky č. 73/2005 Sb.); pracovníci škol a školských zařízení (včetně mateřských škol); vedoucí pracovníci škol a školských zařízení; pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti volného času dětí a mládeže.

Celková částka alokovaná pro tuto výzvu je stanovena na 200 mil. Kč. Minimální výše finanční podpory na jeden projekt je stanovena na 1 mil. Kč, maximální na 40 mil. Kč.

Prioritní osa 1 Počáteční vzdělávání – oblast podpory 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

V rámci této oblasti podpory bude podporováno zejména další vzdělávání pedagogických pracovníků škol a školských zařízení včetně realizace odborných praxí a zahraničních stáží pedagogických pracovníků s důrazem na realizaci kurikulární reformy, na jazykové vzdělávání, využívání ICT ve výuce, environmentální vzdělávání, včetně osvojení si dalších moderních pedagogických metod, souvisejících se systematickým zvyšováním kvality a efektivity vzdělávání apod.

Cílové skupiny: pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení (kromě mateřských škol); vedoucí pracovníci škol a školských zařízení (kromě mateřských škol).

Celková částka alokovaná pro tuto výzvu je stanovena na 300 mil. Kč. Minimální výše finanční podpory na 1 projekt je stanovena na 5 mil. Kč, maximální na 100 mil. Kč.

Více informací o výzvách naleznete na www.psup.cz. Termín ukončení přijímání projektových žádostí u všech tří výzev je stanoven na **30. 10. 2008 ve 13.00 hodin**.

Pokud budete mít zájem podat projekty do výše uvedených výzev, neváhejte se na nás obrátit. Rádi Vám pomůžeme s vypracováním projektové přihlášky a zodpovíme všechny Vaše dotazy.

Jsmo tu pro Vás a rádi Vám pomůžeme!

Projektový servis UP, Šlechtitelů 27, 783 71 Olomouc, tel.: 585 631 421, fax: 585 631 401, e-mail: info@psup.cz, www.psup.cz.

UNIVERZITNÍ PRACOVNÍŠTĚ INFORMUJÍ

Rozšíření bakalářského studijního programu na Právnické fakultě UP: Vyšší justiční úředník

Rozšíření struktury stávajícího bakalářského studijního programu Právní specializace umožní akreditace nového studijního oboru na Právnické fakultě UP s názvem *Vyšší justiční úředník*. Žádost o rozšíření a akreditaci schválila Akreditační komise na svém červnovém zasedání.

Základním cílem studia v nově akreditovaném studijním oboru, který byl navržen ve spolupráci s Justiční akademií v Kroměříži, je komplexně připravit budoucí absolventy na výkon funkce vyššího soudního úředníka nebo vyššího úředníka státního zastupitelství. Přednášky jsou doplněny v odpovídajícím rozsahu ryze prakticky zaměřenými semináři, resp. cvičeními, jejichž základním obsahem bude procvičení jednotlivých praktických dovedností, které jsou předpokladem pro výkon funkce vyššího justičního úředníka.

Absolvent studijního oboru *Vyšší justiční úředník* bude připraven vykonávat základní úkony soudu v občanském soudním řízení, v trestním řízení a v jiné činnosti soudu v trestním řízení, případně v soudním řízení správním, v souladu s pravomocemi vyšších soudních úředníků v této oblasti. V oblasti činnosti

státního zastupitelství bude připraven vykonávat základní úkony v trestní i netrestní působnosti státního zastupitelství a v další činnosti státního zastupitelství ve smyslu nové právní úpravy pravomocí vyšších úředníků státního zastupitelství.

Kvalita realizace studijního programu je zajištěna zejména zapojením nejen kvalifikovaného akademického personálu fakulty, ale – v souladu se speciální charakter studijního programu – též celé řady vysoce erudovaných odborníků z praxe.

Studijní obor Vyšší justiční úředník byl navrhován k akreditaci na základě dlouholeté iniciativy Ministerstva spravedlnosti ČR jako ústředního správního úřadu pro oblast správy soudnictví a státního zastupitelství. Výhodiskem byla přítomnost snaha posílit kvalifikaci středního justičního personálu, a to ve vazbě na změny jeho role v činnosti soudů a státních zastupitelství.

Přijímací řízení otevřeného tříletého bakalářského studijního programu proběhlo na začátku září v prostorách Justiční akademie v Kroměříži, kde bude také probíhat i výuka. -red-

Pokračování ze str. 4 kolektivní sporty, 24 sportovců – individuální sporty) návrh na výplatu mimořádného sportovního stipendia ve výši Kč 2 000.

Celkově se z UP k účasti na ČAH přihlásilo 173 účastníků, z čehož bylo 165 sportovců a osm vedoucích družstev. Celkové umístění na pátém místě znamená pozitivní posun v celkovém pořadí hodnocených VŠ oproti předchozímu roku. Na ČAH 2007 v Liberci se olomoucká univerzita umístila v celkovém hodnocení až na osmém místě. Úspěch mohl být ještě výraznější, nebýt nezbytnosti plnění studijních povinností či neochoty některých vyučujících uvolnit studenty-sportovce na tuto významnou sportovní-spoločenskou akci.

Nejllepší vysokoškolští sportovci letos soutěžili ve 32 sportovních odvětvích, což je zatím nejvyšší počet sportů v historii her; nově byly zařazeny sporty in-line skating, nohejbal, taekwondo. Některé sporty byly i kvalifikacemi na Akademické mistrovství světa – beach volejbal, karate, vodní slalom a sjezd, orientační běh, veslování, futsal.

Sedmé České akademické hry v Brně se konaly pod záštitou Mgr. O. Lišky, ministra školství, mládeže a tělovýchovy, prof. K. Raise, CSc., MBA, rektora Vysokého učení technického v Brně, R. Onderky, primátora statutárního města Brna, Ing. S. Juránka, hejtmána Jihomoravského kraje a MUDr. M. Jiráska, předsedy Českého olympijského výboru.

(Podrobné výsledky viz http://www.upol.cz/fileadmin/user_upload/FTK-dokumenty/Aktuality/Vysledky-CAH_2008.doc.)

-vp-, -red-

Letní škola slovanských studií: O češtinu je stále zájem

■ Říká se, že atraktivita češtiny má pro cizince sestupnou tendenci. O opaku může svědčit minimálně olomoucká Letní škola slovanských studií UP (LŠSS), o níž je mezi cizinci každoročně velký zájem. V letošním roce se přijelo učit češtinu *jednadvadesát lidí z různých koutů světa, celkem z 26 zemí. Je to nejvíc za celou historii školy*, řekl PhDr. P. Pořízka, ředitel jejího 22. ročníku při závěrečném ceremonálu v Kapli Božího Těla UC UP. *Váš zájem nám umožňuje uspořádat kurzy v takovém rozsahu a kvalitě, jakou jste poznali, dodal k letošním účastníkům.*

I letos byl součástí programu kurz pro úplně začátečníky. Tím však rozhodně nebyla např. Edita Nová, která se doma, v německém Rezně, věnuje politickým vědám. *Maminka je Češka, původem z Brna. A přestože jsem vyrostla v dvojjazyčném prostředí, měla jsem problémy s gramatikou a čtením. Snažila jsem se tedy v Olomouci zdokonalit*, řekla s diplomem o absolutoriu kurzu spokojená Němka a dodala: *Myšlím, že jsem se zde naučila hodně. A nejen naučila. V Olomouci jsem poznala novou kamarádku, Slovenku Zuzanu. Možná se někdy podívám na Slovensko, snad ale přijede Zuzana do Německa, pozvání už má...*

Dvaadvacátý ročník Letní školy slovanských studií UP se uskutečnil ve dnech 20. 7.–15. 8. I tentokrát byl určen vysokoškolským učitelům, lektorům, studentům českého jazyka a literatury, obecněji zaměřeným slavistům, překladatelům, novinářům, obchodníkům i všem ostatním zájemcům o český jazyk, literaturu a kulturu. Opět nabídl kurzy českého jazyka podle

Pokračování na str. 6

Pokračování ze str. 5
individuálního zájmu, ale také kurzy jiných slovanských jazyků, zejména ruštiny a polštiny. Výuka proběhla na čtyřech úrovních pokročilosti, u začátečníků na bázi cizího jazyka – angličtiny nebo němčiny. I letos absolvovali účastníci této školy přednášky o české literatuře, historii, hudbě, architektuře či politice. Spoustu zážitků pak jistě nabýli při poznávacích výletech, návštěvách kin a divadel. *Máte můj obdiv, že jste se rozhodli věnovat jednomu z nejobtížnějších jazyků. Naši naději pak je, že budete chtít pronikat nejen do tajů českého jazyka, ale také seznámit se s naší kulturou, a stanete se tak našimi přáteli,* sdělil v závěru slavnostního předávání diplomů prof. D. Símek, proděkan pro organizaci a rozvoj FF UP.

M. Hronová, foto -tj-

Výstava k historii výuky přírodopisu

■ Ze sbírek Muzea Komenského v Přerově, Vlastivědného muzea v Olomouci i soukromých sběratelů

připravili pracovníci Katedry biologie PdF UP v závěru letního semestru 2008 výstavu s názvem „Jak se učil přírodopis“ představující učební pomůcky při výuce v jejich historickém vývoji.

-red-, foto -tj-

Dvě lingvistické konference v letní Paříži

■ V červenci se konaly ve francouzské metropoli dvě významné lingvistické konference s účastí jazykovědců z celého světa.

Centrum Cité internationale universitaire de Paris hostilo Světový kongres francouzské lingvistiky. V průběhu čtyř dnů zaznělo 150 příspěvků rozdělených do 12 tematických sekcí – od tradičních disciplín (morfologie, syntax, sémantika) po disciplíny novější (sociolingvistika, psycholingvistika, neologie, „ekologie“ jazyků). V plénu bylo předneseno osm velkých

▲ Dvě „grandes dames“ francouzské lingvistiky – zprava J. Martinetová a H. Walterová

přednášek zásadního charakteru, proběhlo třináct diskusních kulatých stolů. Na kongresu byla zastoupena klíčová jména současné francouzské a frankofonní lingvistiky (G. Molinié, Ch. Marchello-Nizia, D. Maineult, P. Encrevé, P. Corbin, F. Gadet, S. Prévost, Ch. Rey, P. Blumenthal). Účastníci kongresu se shodli na nutnosti pečlivě sledovat a analyzovat vývoj francouzského jazyka a nebránit zbytečně zásahy „shora“ přirozeným změnám.

Starobylá Sorbonna hostila ve svých prostorách komornější monotematickou konferenci uspořádanou Pokračování na str. 7

Jakub Dürr: „Úsek vnějších vztahů má šanci sklidit, co bylo zaseto“

Prorektor UP pro záležitosti vnějších vztahů J. Dürr se rozhodl ukončit své působení na olomoucké univerzitě a od 1. 9. nastoupil na místo náměstka ministra školství a tělovýchovy pro evropské programy. Jde o nově vytvořenou funkci na MŠMT, v jejímž rámci má na starost celou evropskou agendu školství a mládeže v době příprav na české předsednictví v Radě EU, během něj i po něm.

Po dvou letech a šesti měsících strávených ve funkci prorektora pro záležitosti vnějších vztahů, tedy v době, kdy byste měl začít „sklízet úrodu“ – výsledky své dosažité práce, odcházíte. Nemrzí vás to?

Mrzí, protože těch vizí, projektů a záměrů bylo a je celá řada a mnohé z nich dodělané nejsou. Takže doufám, že můj nástupce bude pokračovat v tom, o co jsem se snažil.

Které z předávaných projektů bude třeba ještě do konce tohoto funkčního období dokončit?

Rozdělím to na tři oblasti v úseku, který jsem měl na starosti. V oddělení zahraničních vztahů najde můj nástupce partnera poměrně jednoduše, tam je situace stabilizovaná a rozvíjí se. Mgr. Y. Vyhnanáková předá to, na čem jsme se domluvili, a to by mělo být bez problémů. Vzhledem k tomu, že z pozice tiskového mluvčího odchází Mgr. O. Málek, je otázkou, kdo přijde na jeho místo a zároveň se ujme vedení oddělení komunikace a jak se podaří tuto oblast stabilizovat ve světle auditu a ve světle nedokončených projektů. Ty byly ambiciózní, ale podařila se mi realizovat opravdu jen menšina. Třetí oblastí jsou záležitosti, které nespádají ani do jedné z těchto oblastí a týkají se členství v různých komisích, jednání s partnery v záležitostech, za které jsem byl přímo zodpovědný – např. AFO a další. Jde o řadu aktivit, které musí pokračovat dál, aby se univerzita otevírala domácímu i mezinárodnímu prostředí.

Velkou část své prorektorské aktivity jste věnoval prosazení nového loga a jednotného vizuálního stylu. Jak vidíte další vývoj v této oblasti?

Ten vývoj byl pro mne překvapující, protože jsem se domníval, že nás v té implementaci už nic nebude zdržovat. To, že to vypadá, že prohrávám, je pro mne nepříjemné. Ale v září, říjnu – po rozhodnutí senátu – budeme moudřejší; o tom, co se v této oblasti bude dít dál, rozhodne už rektor.

Jaké zkušenosti můžete předat svému nástupci? Lze je shrnout a předat?

Nemyslím si to, protože jde o funkci velmi komplexní, která vyžaduje zvlášť mnoho oblastí. Kandidát už by měl být připraven a jeho předpoklady by měly zahrnovat kombinaci jazykových, diplomatických, manažerských a mediálních schopností, což se dá skloubit dohromady jen u malého procenta lidí. Spíše než zkušenosti bych měl radu: větší urputnost ve smyslu prosazování agendy, která do toho úseku patří, i ve smyslu neumdlévání; kandidát na tuto funkci by se měl připravit se to, že univerzita jako celek je nesvorná a má obtíže s vnitřní komunikací. Know how se samozřejmě předat dá, ale naprosto zásadní jsou dispozice kandidáta pro prorektora v této oblasti.

Takže ten, kdo nastoupí do již „rozjetého vlaku“, nebude muset začínat zase od začátku?

Ne. Obecně má tento rezort nyní šanci sklidit to, co bylo zaseto. A v tomhle ohledu si myslím, že se udělalo hodně práce. Objektivně se univerzita více otevřela, téma komunikace se dostalo do popředí a začalo hýbat univerzitou – např. i zmíněný jednotný vizuální styl. A je víc takových věcí, ke kterým se chce hodně lidí vyjadřovat a vyjadřuje se. Nemusí se tedy začínat od nuly, protože některé projekty, jako je např. samo vytvoření oddělení komunikace nebo různé analýzy a plány jsou hotové a nyní by se měly dokončovat nebo realizovat. Můj nástupce přichází v situaci, kdy – řečeno bilárovou terminologií – může už jenom dořknout kouli a úspěšně leccos završit. A jsem přesvědčen, že se to podaří.

Připravila -nav-, foto archiv Žurnálu UP

Poděkování Jakubu Dürrovi

Na konci června tohoto roku mě navštívil Jakub Dürr se zprávou, že asi přijme nabídku, aby se stal náměstkem ministra školství pro evropské záležitosti. Když po Schwarzenbergově auditu opět skončil případ Jiřího Čunka a stabilizovala se koalice, Jakubův přechod do Prahy byl jistý. Katedra politologie a evropských studií, Filozofická fakulta a celá Univerzita Palackého posílá do vysokého vládního úřadu jednoho ze svých nejzapálenějších služebníků. Úmyslně jsem použil slov „posílá“ a „služebník“. O Jakubově dalším spojení s UP a Olomoucí vůbec nepochybují, ať už se jeho pracovní život bude vyvíjet jakkoliv. Stejně tak je všem otevřeným a kriticky laděným lidem na UP zřejmé, že Jakubův přínos naší univerzitě dosahuje rozměrů hodných respektu. Od svých začátků na politologii projevoval mimořádný zápal, který se nejvýrazněji ukázal v úsilí o mezinárodní spolupráci. Internacionalizace katedry, fakulty a konečně UP by bez něj nenabrala takové šíře a intenzity. Jakub zároveň chápal, že nelze jen podepsat smlouvu, vykoumat akademický program atd., ale že je třeba se zahraničními kolegy a studenty zajít na kávu, provést Olomoucí nebo projet na kole hanáckým venkovem. V konečném důsledku jeho pracovní doba zahanbuje i hrdiny Dickensových románů. S přijetím prorektorské funkce to začalo platit ještě intenzivněji. Nepíšu nekrolog nějakého potentáta, tak je třeba poctivě přiznat, že kombinace vysokého univerzitního postu s pedagogickými povinnostmi na katedře byla občas složitější. Navzdory tomu, že UP a fakulta nemají spolehlivě vyřešenu součinnost vysokých akademických úřadů s výkonem pedagoga a badatele, Jakubovo pohlčení prorektorstvím všichni rozumní kolegové i studenti chápali. Hned musím ovšem dodat, že Jakuba považují za výborného učitele. Především je skvělý vypravěč s odhadem pro charakter publika. Např. jeho výuka středoevropských politických systémů pro zahraniční studenty měla vždy obdivuplný ohlas. Jakub vyniká také výjimečnou nesobečností. K oznámení o odchodu za tvrdým ministerským chlebičkem okamžitě dodal: „Nechci blokovat úvazek na katedře.“ Oba jsme chápali, že to není gesto, ani třpké ukončení jeho práce na UP, ale naopak podklad pro budoucí, mnohoobročníctvím nezatíženou součinnost s olomouckou politologií a univerzitou. Takže, milý Jakube, přeji ti za všechny kolegy z naší katedry, za doktorandy, magisterské i bakalářské studenty, a snad i za celou fakultu a UP, abys posláný v matičce Praze ve zdraví přežil, a těším se na každé naše setkání.

Doc. J. Lach, vedoucí Katedry politologie a evropských studií FF UP

Dvě jarní konference na Ukrajině

Současná Ukrajina je stát, který navazuje na tradice vysoké úrovně vědy a vzdělávání ve východní Evropě. Dokazuje to mj. konáním univerzitních vědeckých konferencí, které jsou často otevřeny jak akademickým pracovníkům, tak i studentům (ať již magisterského, tak postgraduálního studia). Jako právník (vyučuji ústavní právo na PF UP) se pravidelně účastním ukrajinských konferencí věnovaných oblasti práva a právní vědy. V letošním roce jsem se společně s kolegy JUDr. B. Tomančákovou, Ph.D., (vyučuje občanské právo hmotné na PF UP), JUDr. V. Stehlíkem, Ph.D. (vyučuje evropské právo na PF UP) a dvěma studenty PF UP, P. Zatloukalem a P. Sprinzem, zúčastnil konferenci ve Lvově a s JUDr. V. Stehlíkem jsem se poté, v rámci též zahraniční akce, zúčastnil i konference v Oděse.

První z konferencí s názvem „Právní systém, občanská společnost a stát“ se konala ve dnech 18.–20. 4. na Právnické fakultě Lvovské národní univerzity Ivana Franka, která je jednou z 18 fakult této univerzity, založené v roce 1661. Fakulta i univerzita patří k předním vědeckým a pedagogickým institucím Ukrajiny. Konference s uvedeným názvem je již tradiční jarní konferencí, v letošním roce se jednalo o její sedmý ročník. Je otevřena jak studentům, tak akademickým pracovníkům a pravidelně se jí účastní domácí i zahraniční vystupující; stejně tak tomu bylo i v tomto roce. Jednacími jazyky byly ukrajinština, ruština, angličtina a polština.

Součástí jednání konference je vždy plenární zasedání, kde zpravidla vystupují jeden či dva zástupci za každou zemi. Vedle plenárního zasedání se konají jednání sekcí, rozdělených podle jednotlivých právních oborů. Na letošním plenárním zasedání za ČR a naši alma

mater vystoupil (v angličtině) P. Zatloukal, s příspěvkem na téma pozměňovacích návrhů a legislativních přílepků v našem legislativním procesu. Jeho vystoupení bylo ohodnoceno jako nejlepší konferenční příspěvek. Příspěvky ostatních olomouckých účastníků byly prezentovány v příslušné sekci: JUDr. B. Tomančáková a P. Sprinz vystoupili s příspěvky týkajícími se spotřebitelského práva, JUDr. V. Stehlík na téma Lisabonské smlouvy (EU) a autor této zprávy prezentoval příspěvek na téma současného vývoje v Kosovu. Prezentované příspěvky byly publikovány v konferenčním sborníku. Součástí konference byl i bohatý kulturní program, včetně návštěvy představení ve Lvovské Opeře (opera Nabucco). Na konferenci panovala velmi vřelá a přátelská atmosféra.

Druhá konference s názvem „Role Mezinárodního soudního dvora v rozhodování územních sporů“ se konala ve dnech 18.–19. 4. na Oděské národní akademii práva. Organizátorem konference byla oděská skupina studentské asociace ELSA.

Akademie, byť je relativně mladá (založena byla v roce 1997), si brzy vydobyla své místo na akademickém poli a dnes patří se svými sedmi fakultami a dvěma instituty k předním právníkům univerzitním pracovištím na Ukrajině. Na rozdíl od široce pojaté tematiky Lvovské konference byla konference v Oděse pojata úžeji a její hlavní část byla zaměřena na velmi aktuální otázku, a sice spor o mořské hranice mezi Ukrajinou a Rumunskem v blízkosti černo-mořského Hadího ostrova (v ukrajinštině *Zmijnyj ostrov*,

v rumunštině *Insula șerpilor*). Předmětem sporu není příslušnost ostrova samotného (náleží Ukrajině), ale delimitace moře v oblasti (kontinentální šelf) bohaté na suroviny. Celá otázka je v současné době předmětem řízení u Mezinárodního soudního dvora v Haagu (dále MSD).

Ostrov má rozlohu cca 0,17 km², nachází se cca 35 km od pobřeží. Významnou otázkou bude mj. posouzení, zda je Hadí ostrov skutečně ostrovem (jak tvrdí Ukrajina), nebo spíše jen skaliskem (jak tvrdí Rumunsko); od řešení této otázky se pak bude odvíjet samotné řešení hraničního sporu. Bude jistě zajímavé sledovat vývoj v řešení této otázky i v budoucnu.

Jednáním jazykem konference byla angličtina a její jednání bylo vedeno jen v plénu. Účastníci konference byli z Ukrajiny, Rumunska, ČR, Ruska, Polska a Velké Británie (jak studenti, tak akademičtí pracovníci). Kromě ústředního tématu byly diskutovány i otázky související. Se svými

příspěvky, které byly spolu s dalšími publikovány v konferenčním sborníku, vystoupili i oba olomoučtí účastníci – JUDr. V. Stehlík s příspěvkem na téma územních sporů v perspektivě evropského práva (včetně úvah de lege ferenda) a autor této zprávy s příspěvkem na téma role MSD ve sporu SR a Maďarska týkajícího se výstavby soustavy vodních děl Gabčíkovo-Nagymaros. Byť se žádný z našich příspěvků netýkal přímo uvedeného územního sporu ve věci Hadího ostrova, byli jsme účastníky dotazování na naše názory v této sporné cause.

Své názory jsme rádi poskytl, neboť jsme se na tuto diskusi předem připravili; snažili jsme se samozřejmě ale o zachování jisté neutrality v dané věci. V závěru jednání se rozhořela velká diskuse, která nám přinesla řadu zajímavých poznatků. I na této konferenci bylo přijetí velmi vřelá a současně byl taktéž bohatý kulturní program, organizátoři nám dokonce zajistili možnost shlédnout představení *Labutího jezera* ve zdejší Opeře, jejíž balet patří k naprosté špičce, o čemž jsme měli možnost se skutečně přesvědčit.

Účast na obou konferencích přinesla nejen výměnu vědeckých poznatků, ale veda i k navázání nových kolegiálních vztahů, které budou v budoucnu jistě dále rozvíjeny.

JUDr. J. Sovinský, Ph.D., Katedra ústavního práva PF UP, foto archiv autora

▲ Průčelí Oděské národní akademie práva

▲ Lvovská univerzita – monumentální schodiště

Pokračování ze str. 6

ke 100. výročí narození významného francouzského lingvisty A. Martineta (1908–1999). S příspěvky z oblasti funkční jazykovědy vystoupili v odborné části členové *Société Internationale de Linguistique Fonctionnelle*, jež pečuje o Martinetův odkaz. Autorka těchto řádků měla čest zapojit se do diskuse připomenutím pražské lingvistické školy a odkazu V. Mathesia. V amfiteátru Emila Durkheima, kde Martinet kdysi přednášel, vzpomínali poté žáci, spolupracovníci a kolegové (H. Walter, T. Akamatsu) na svého učitele a přítele. Cenná a mnohdy překvapivá i úsměvná svědectví z manželova soukromí přinesla paní J. Martinetová, na otce vzpomínala i dcera Tereza. Martinetovská konference byla doplněna unikátní výstavou řady dosud nepublikovaných fotografií a dokumentů. Plánovaná reprezentativní reedice spisů A. Martineta pojme 16 svazků o rozsahu téměř 5000 stran.

Text a foto Mgr. J. Uvírová, Ph.D., Katedra romanistiky FF UP

Sportovci s mentálním postižením soutěžili v atletice a gymnastice

■ Ve dnech 21.–24. 8. 2008 se uskutečnily České národní hry Speciálních olympiád v atletice.

Atletické soutěže sportovců s mentálním postižením se konají v Olomouci každé tři roky. Kvalitní soutěže je možné uskutečnit jen za spolupráce FTK UP (Katedra aplikovaných pohybových aktivit), Atletického klubu Olomouc (a jejich sponzorů) a zvláště pak za podpory Armády ČR.

Letos v Olomouci soutěžilo na 300 sportovců z 26 klubů Speciálních olympiád v ČR. V Domě dětí a mládeže pak probíhalo i mistrovství v moderní gymnastice.

Ke sportovním soutěžím jsou připojeny i další akce, jako návštěva výstavy Flory Olomouc, zoologické zahrady či kulturních akcí na náměstí, vzdělávání trenérů, i dílčí výzkumné práce studentů APA. Z nich vyplývá, že přes ekonomické těžkosti klubů Speciálních olympiád je sport jednou z podstatných částí výchovy klientů, výsledky se zlepšují a rozšiřuje se také spektrum stále náročnějších atletických disciplín. Sportovci a jejich trenéři se do Olomouce vždy těší.

-hv-, foto -tj-

Podnikatelský inkubátor oslavil své první narozeniny

■ V červenci 2008 uplynul první rok od zahájení provozu Podnikatelského inkubátoru, jedné ze stěžejních služeb Vědeckotechnického parku UP, jehož hlavním posláním je podpora vzniku a rozvoje nových inovativních firem. K této příležitosti byla v areálu VTP UP v Olomouci-Holicích uspořádána 3. 8. oslava těchto prvních narozenin spojená s prezentací dosažených výsledků, okružní prohlídkou prostor VTP UP i doprovodným zábavným programem. Slavnostního přípitku se zúčastnili představitelé univerzity, města Olomouce a Olomouckého kraje spolu se spolupracovníky VTP UP.

Přijímání výzkumných pracovníků ze třetích zemí

Univerzita Palackého v Olomouci byla zapsána do seznamu výzkumných organizací schválených pro přijímání výzkumných pracovníků ze třetích zemí. Zákonem č. 379/2007 Sb., kterým se mění zákon o pobytu cizinců došlo ke změně zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích a ke změně dalších zákonů, jimiž se řídí zaměstnávání cizinců.

Podmínky pro přijímání výzkumných pracovníků ze třetích zemí jsou na adrese: <http://www.upol.cz/skupiny/vyzkum/prijimani-vyzkumnych-pracovniku-ze-tretich-zemi/>.

Dokončení na str. 8

Dokončení ze str. 7

Jak v úvodu svého vystoupení připomněl ředitel VTP UP Ing. J. Herinek, v areálu VTP jsou umístěny pracoviště UP, které umožňují rozvoj spin-off firem především v oborech nanotechnologie, biotechnologie, farmacie, optiky a informatiky. Jejich špičkové technické a přístrojové vybavení a know-how umožňují vznik a rozvoj firem a vývoj nových výrobků, služeb a technologií právě v těchto oblastech. Cestu k využití nabízeného technického zázemí pracoviště UP otevřel také nedávno zpřístupněný „Katalog přístrojů a služeb Univerzity Palackého v Olomouci“, který slouží jako nástroj pro zprostředkování spolupráce Univerzity Palackého s firmami. Lze v něm nalézt vhodné partnery (pracoviště) pro společný výzkum, měření nebo analýzu na zakázku.

V průběhu prvního roku existence Podnikatelského inkubátoru VTP UP se důraz na transfer technologií výrazně promítl do využití potenciálu nabízených služeb – v současné době je v Podnikatelském inkubátoru umístěno šest „inkubovaných“ firem, pronajato je 60 % pronajímané plochy. Celkem našlo ve VTP UP své sídlo 11 firem.

Mezi službami Podnikatelského inkubátoru našla odezvu rovněž příprava podnikatelských záměrů, a to včetně poptávek z řad studentů. Další poradenské služby se týkají žádostí o datace, ochrany duševního vlastnictví (patenty, licenční smlouvy) i rizikového kapitálu.

Specializované poradenské konzultace a služby, výhodný pronájem kancelářských či výrobních prostor, využití přístrojů a know-how UP představují podle slov Ing. J. Herínka „most mezi vědeckým a podnikatelským světem“, mj. i proto, že navázání spolupráce a komunikace vysoké školy s podnikatelským sektorem není vždy jednoduché: *Obě strany představují rozdílné a oddělené světy, jejichž propojení často brání různé překážky. Akademické prostředí není pro podnikatelskou sféru vždy čitelné. Konzultanti Vědeckotechnického parku UP jsou připraveni s projekty pomoci i v tomto směru,* uvedl Ing. J. Herinek.

(Další informace viz <http://www.vtpup.cz>.)

-red-, foto -tj-

Host Společné laboratoře optiky UP a Fyzikálního ústavu AV

Společnou laboratoř optiky UP a Fyzikálního ústavu AV ČR navštívil 26. 8. prof. G. von Bally, dr. h. c., vedoucí Centra pro biomedicínskou optiku a fotoniku (univerzitní nemocnice v Münsteru ve Spolkové republice Německo), které se věnuje zkoumání živých buněk pomocí digitální holografické mikroskopie. Po prohlídce laboratoří olomouckého pracoviště, kde byl seznámen s probíhajícím výzkumem a jeho výsledky, pak německý host, rodák z nedalekého Domášova nad Bystřicí, ve své přednášce seznámil pracovníky Společné laboratoře optiky i jiných univerzitních pracovišť s nejnovějšími výsledky svého výzkumu.

V současné době zastává profesor von Bally rovněž funkci zastupujícího tajemníka mezinárodní optické organizace ICO (International Commission for Optics).

-pp-, -red-, foto archiv SLO

▲ Olomoucké setkání: zleva prof. J. Peřina, Katedra optiky PříF UP, prof. G. von Bally, a prof. M. Hrabovský, vedoucí SLO UP a FÚ AV

Vzpomínky

Vzpomínka na paní magistru Zdeňku Jařabovou

Jsou témata, která provázejí člověka po dlouhá léta. Vtahují ho do rozmanitých situací, díky nim poznává pestrost života, a protože se jim věnuje vážně a upřímně, stanou se mu osudné i pro jeho profesní dráhu. Volbou našich životních témat a způsobem jejich zpracování dáváme našemu okolí na vědomí, co si myslíme, jak vnímáme složitost světa, a tím současně i to, jací jsme.

Jistá témata člověk dokáže plně rozvinout jen tehdy, stojí-li pevně ve svých názorech, jasně je deklaruje a současně zůstává, jak se říká, nad věcí.

Při vzpomínce na paní magistru Zdeňku Jařabovou, která by letošního 14. srpna oslavila své 70. narozeniny, mi na mysli vždy vyťane obraz ženy, která přesně tak ke svému profesnímu tématu přistupovala.

Již v roce 1993 společně se svými kolegy z Pedagogické a Filozofické fakulty UP získala grant z MŠMT na vytvoření Projektu romského vzdělávání a stala se jeho vedoucí. Projekt si od počátku kladl za cíl zlepšit šanci romských dětí na vzdělání prostřednictvím výchovy a vzdělávání budoucích učitelů a sociálních pracovníků. V roce 1996 získal projekt společně s Právnickou fakultou UP Cenu Hanah Arendt. Tato cena byla každoročně udělována institucím, jež se zabývaly rozvojem občanské společnosti v postkomunistických zemích, a od následujícího roku byla činnost projektu z těchto prostředků financována. Po dlouhou

řadu let si studenti PdF a FF UP mohli díky tomuto projektu do svého indexu zapsat přednášku s názvem „Otázky soužití v pluralitní a multikulturní společnosti“. Ti, kteří se kurzu účastnili, dostali příležitost formovat své názory a postoje pod vedením celé plejády odborníků z vysokoškolského prostředí i praxe, kteří vždy rádi pozváni od vedoucí projektu přijímali. Především v druhé polovině 90. let vyšla celá řada knih převážně s romskou tematikou, na jejichž vydání Mgr. Z. Jařabová s jejími autory spolupracovala jako odborná redaktorka a editorka. Díky jejímu úsilí navázal Projekt romského vzdělávání spolupráci s Univerzitou Reného Descarta v Paříži, a tak mohly v češtině vyjít také publikace několika uznávaných zahraničních autorů. Za jejího vedení bylo v rámci projektu uspořádáno několik ročníků vzdělávacích kurzů pro pracovníky místních samospráv, kteří se profesně věnovali otázkám sociální integrace. Jako výborná pedagožka a praktická žena si byla Mgr. Z. Jařabová vědoma problémů, se kterými se romské děti potýkají při nástupu do školy. Proto stála u zrodu přípravných ročníků v mateřských školách, kde se měly děti z málo podnětného sociálního prostředí připravovat na školní povinnosti.

Na paní magistru Zdeňku Jařabovou vzpomínám především jako na člověka, který měl velké pochopení k lidské nedokonalosti a slabosti. Její výraznou charakterovou vlastností byla velkorysost a střízlivý, praktický pohled na řešení problémů. Díky svým organizačním dovednostem a silné vůli dokázala své představy proměňovat v realitu a my, kteří jsme měli možnost u toho být, na ni s úctou vzpomínáme.

Prvního září jsme si připomněli druhé smutné výročí jejího úmrtí. Čest její památce!

S přispěním Ing. L. Typovské R. Lužný

Vážení členové akademické obce...

Dokončení ze str. 1

s přestěhováním matematicko-informatických, fyzikálních a chemických oborů a oborů věd o Zemi, fakultní knihovny, jazykového kabinetu a Děkanátu fakulty do nových prostor se uvolní mj. většina budovy využívané dosud PříF na tř. Svobody 8, části budov na tř. Svobody 26 a na Křížkovského 10. Tyto uvolněné prostory budou využívány dalšími fakultami UP. K tomu přiléhá zpracovávání „generel UP“. Jde o důkladnou analýzu ploch, které má UP v užívání, porovnávána je jejich využitelnost výukovou a badatelskou činností. Cílem je aktualizovat stávající i potenciální prostorové potřeby UP v návaznosti na požadavky budování nových kapacit, zejména z programu EU „Výzkum a vývoj pro inovace“ (tzv. VaVpl), případně ze státního rozpočtu.

Univerzita má v současné době ve všech formách studia mírně přes 20 000 studentů, prostorové i personální možnosti univerzitních pracovišť jsou tak prakticky vyčerpány. Se zvýšením příspěvků na studenty vlada v nejbližší době nepočítá, naopak počty studentů začínají být přísně regulovány. Již v roce 2008 nedostala UP na část studentů příspěvek, což znamenalo ztrátu asi 15 milionů Kč. Jisté možnosti posílení rozpočtu univerzity tak nabízí financování vědy a výzkumu a financování z dotačních titulů EU, případně v budoucnu i školné, o němž se začíná stále otevřeněji diskutovat.

Grantová výzva Evropského parlamentu pro rok 2009

Informační kancelář Evropského parlamentu v ČR oznámila, že grantová výzva Evropského parlamentu pro rok 2009 umožní spolufinancovat až 80 % projektů do max. výše 100 tisíc EUR. Granty jsou letos vypisovány v pěti tématech: televize, veřejné akce, internet, vzdělávací zařízení a rozhlas.

Datum uzávěrky je 1. 10. 2008 ve 12 hod.

Bližší informace ke grantu naleznete na stránkách Informační kanceláře Evropského parlamentu www.evropsky-parlament.cz nebo http://www.europarl.europa.eu/tenders/subventions_call_proposal_2009.htm.

Červencová a srpnová produkce

Cyriometodějská teologická fakulta

Opatrný, D. (odp. red.): *Studia theologica* 32. Teologický časopis. Ročník X, číslo 2. 1. vyd., 98 s. Prodejné.

Kořenek, J. (ed.): *Společenská odpovědnost podniků v současné Evropě*. 1. vyd., 142 s. Prodejné.

Fakulta tělesné kultury

Kudláček, M., Vyskočil, T. (eds.): *Integrace – jiná cesta II*. Sborník příspěvků ze semináře. 1. vyd., 114 s. Neoprodejné.

Bednářová, H. (ed.): *Aktivní v každém věku II*. Sborník. 1. vyd., 114 s. Neoprodejné.

Válková, H., Jansa, P. (eds.): *Názory absolventů programu „Tělesná výchova a sport“ na zaměstnání z hlediska učitelství TV*. 1. vyd., 102 s. Neoprodejné.

Karášková, V. (ed.): *AUPO. Gymnica*. Vol. 37. No. 4. 116 s. Prodejné.

Hodaň, B.: *Tělesná kultura*. Recenzované periodikum FTK. 1. vyd., 90 s. Neoprodejné.

Kudláček, M., Ješina, O.: *Integrace žáků s tělesným postižením do školní tělesné výchovy*. 1. vyd., 116 s. Neoprodejné.

Kudláček, M., a kol.: *Paralympijský školní den*. 1. vyd. Příloha CD. Neoprodejné.

Filozofická fakulta

Vobořil, L. (usp.ř.): *XIX. Olomoucké dny rusistů*. Sborník příspěvků z mezinárodní konference. 1. vyd., 572 s. Prodejné.

Křupková, L.: *Vítězslav Novák. Universal Edition Wien*. Korrespondence 1910–1935. Die Korrespondenz 1910–1935. 1. vyd., 320 s. Prodejné.

Anderš, J. (ed.): *AUPO. Ucrainica III*. Současná ukrajina. 1. část + 2. část. 1. vyd., 770 s. Prodejné.

Daniel, L. (ed.): *Umění: prostor pro život a hru. Texty: hudba, divadlo, architektura, umění*. 1. vyd., 194 s. Neoprodejné.

Daniel, L.: *Umění vidět umění. Úvod do interpretace obrazu*. 1. vyd., 74 s. Neoprodejné.

Friedlová, M. (ed.): *Umění: prostor pro život a hru. Lektor mediace umění*. 1. vyd., 118 s. Neoprodejné.

Friedlová, M. (ed.): *Umění: prostor pro život a hru. Kurátor výstav*. 1. vyd., 124 s. Neoprodejné.

Friedlová, M. (ed.): *Umění: prostor pro život a hru. Manažer mediace umění*. 1. vyd., 168 s. Neoprodejné.

Friedlová, M. (ed.): *Umění: prostor pro život a hru. Animátor umění*. 1. vyd., 126 s. Neoprodejné.

Kubeš, J., Pavličková, R. (ed.): *Šlechtic mezi realitou a normou. Miscelanea ze studentských prací k dějinám raného novověku*. Sborník. 1. vyd., 212 s. Neoprodejné.

Elbel, M. (ed.): *Limity a možnosti historického poznání*. 1. vyd., 184 s. Neoprodejné.

Polách, V. P.: *Úvod do typografie a počítačové grafiky*. 1. vyd., 62 s. Neoprodejné.

Schneiderová, S.: *Informace – Text – Kontext*. 1. vyd., 46 s. Neoprodejné.

Vrba, J.: *Úvod do audiovizuálních technologií*. 1. vyd., 46 s. Neoprodejné.

Bednaříková, B.: *Praktická cvičení z tvarosloví*. 1. vyd., 56 s. Neoprodejné.

Komenda, P.: *Ediční příprava korespondence*. 1. vyd., 68 s. Neoprodejné.

Polách, V. P. (ed.): *Mediální teorie a praxe*. 1. vyd., 104 s. Neoprodejné.

Schneider, J., Krausová, L. (eds.): *Vybrané kapitoly z intermediality*. 1. vyd., 148 s. Neoprodejné.

Schneider, J., Krausová, L. (eds.): *Intermedialita: Slovo – Obraz – Zvuk*. 1. vyd., 336 s. Neoprodejné.

Stejskal, J. (ed.): *Mladá historie*. Sborník. 1. vyd., 140 s. Neoprodejné.

Lékařská fakulta

Modriánský, M. (ed.): *Výroční zpráva Lékařské fakulty UP v Olomouci*. 80 s. Neoprodejné.

Šimánek, V. (ed.): *AUPO. Biomedical Papers*. Vol. 152, Number 1. June 2008. Prodejné.

Modriánský M. (ed.): *Konference vědeckých prací studentů DSP 2008*. Abstrakta. 1. vyd., 42 s. Neoprodejné.

Bezdičková, M., Molíková, R. (eds.): *Morphology 2008*. Sborník. 1. vyd., 196 s. Prodejné.

Pedagogická fakulta

Hubáčková, A.: *Jako vlákna pavučiny*. Putování indiánskou krajinou s románem Obřad. 1. vyd., 136 s. Prodejné.

Langer, J.: *IX. Mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami. IV. Dramaterapeutická konference*. Sborník. Vydáno na CD. Neoprodejné.

Peutelschmiedová, A.: *Logopedické minimum*. Dotisk 2. vyd. 90 s. Prodejné.

Špiner, D.: *Eticko-filozofický aspekt výchovno-vzdělávacího procesu*. 1. vyd., 160 s. Prodejné.

Pitnerová, D.: *Management sociální práce*. 1. vyd., 80 s. Prodejné.

Prášilová, M.: *Řízení základní školy v letech 1990–2007*. 1. vyd., 124 s. + CD. Neoprodejné.

Cichá, M., Dorková, Z.: *Didaktika praktického vyučování zdravotnických předmětů 1*. Dotisk 2. vyd., 88 s. Prodejné.

Cichá, M., Dorková, Z.: *Didaktika praktického vyučování zdravotnických předmětů 2*. Dotisk 2. vyd., 58 s. Prodejné.

Cichá, M., Goldmann, R.: *Fyziologie člověka 1*. 1. vyd., 102 s. Vydáno i na CD. Prodejné.

Dorková, Z., Jukl, M., Cichá, M.: *Průvodce první pomocí pro pedagogy 1*. 1. vyd., 70 s. Vydáno i na CD. Prodejné.

Hornová, L.: *Syntax 1*. CD. Prodejné.

Válková, S.: *Morfologie 1*. CD. Prodejné.

Vomáčková, O.: *Deutsche Lexikologie I*. CD. Prodejné.

Obenausová, S.: *History of the USA*. CD. Prodejné.

Právnícká fakulta

Horáková, M. (ed.): *SALS 2. Contemporary Administrative Law Studies*. Vol. 2. Nr. 2, 2007. 1. vyd., 250 s. Neoprodejné.

Přírodovědecká fakulta

Vinter, V.: *Rostliny pod mikroskopem. Základy anatomie cévnatých rostlin*. 1. vyd., 188 s. Neoprodejné.

Stojanov, R., a kol.: *Development, Environment and Migration*. Analysis of Linkages and Consequences. 1. vyd., 222 s. Neoprodejné.

Petr, D.: *Selected Mathematical Problems in English*. 1. vyd., 66 s. + 2 CD. Neoprodejné.

Bílová, M.: *Jednotná GIS databáze cyklistické infrastruktury ČR*. 1. vyd., 62 s. Neoprodejné.

Stojanov, R., a kol.: *Development Assistance in the Light of Practice*. 1. vyd., 152 s. Neoprodejné.

Vydavatelství UP

Nečas, C.: *Historický kalendář*. Dějiny českých Romů v obrazech. 2. přeprac. a rozš. vyd. 100 s. Prodejné.

Školaudyová, J.: *Encaustic aneb malování voskem*. 1. vyd., 32 s. Prodejné.

RUP

Motlíček, T. (ed.): *Julie Nováková. Paměti aneb Autobiografie Třináct olomouckých let (1948–1961)*. 1. vyd., 168 s. Prodejné.

Ostatní

Chrást, M.: *Ruční práce – domovní údržba*. Učební opora. 1. vyd., 192 s. Neoprodejné.

Kol. autorů: *Učební opory*. Vydáno na CD. Neoprodejné.

Kaňák, B.: *Paleografická edice opisu učebnice psané pocházejícího z počátku 16. století z Olomouce*. 1. vyd., 86 s. Neoprodejné.

Kunčíková, P., Korhoň, M., Novotný L.: *Digitalizace starých tisků ve Vědecké knihovně v Olomouci*. 1. vyd., 44 s. Neoprodejné.

-kop-

**Informace, oznámení,
pozdávky**

Obor rozvoje a výstavby Rektorátu Univerzity Palackého přijme pracovníka/pracovnici na pozici **manažer investičních projektů**
Náplň práce: organizace a řízení stavební činnosti investiční a neinvestiční povahy včetně investiční přípravy a nákupu investic; zpracování plánů rozvoje a výstavby, příprava podkladů pro financování a pro uzavírání smluv s dodavateli; zajišťování metodiky řízení a realizace v oblasti stavební činnosti a investic na Univerzitě Palackého.

Požadujeme: VŠ vzdělání technického směru, stavební obor; min. 5 let praxe v řídicí funkci, praxe v řízení investiční výstavby z pozice investora, výhodou je praxe ve státní správě; výbornou orientaci v související legislativě; organizační a řídicí schopnosti, odpovědnost, samostatnost, komunikativnost a flexibilitu; dobrou znalost AJ; trestní bezúhonnost; znalost práce s PC – Word, Excel, AUTOCAD; RP sk. B.

Nabízíme: možnost stabilního zaměstnání; příležitost k seberealizaci a osobnímu růstu.

Předpokládaný nástup: říjen–listopad 2008.

Pisemné nabídky se zdůvodněním zájmu o tuto práci, strukturovaným životopisem, kopií dokladu o vzdělání a výpisem z rejstříku trestů zaslajte do 25. 9. 2008 na adresu: Rektorát Univerzity Palackého v Olomouci, personální oddělení, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc. Případné další informace podá: Ing. J. Piňosová, tel. 585 631 037, e-mail: jana.pinosova@upol.cz.

Rektorát Univerzity Palackého vypisuje
výběrové řízení
na pozici

metodik/metodička veřejných zakázek

Náplň práce: zadávání veřejných zakázek a dodávky, služby a stavební práce podle zákona o veřejných zakázkách, jejich organizace a zajišťování.

Požadujeme: VŠ vzdělání ekonomického nebo právnického směru, znalost legislativy v oblasti stavebnictví; výhodou; výbornou orientaci v související legislativě; velmi dobrou znalost AJ; organizační a řídicí schopnosti, odpovědnost, komunikativnost, samostatnost a flexibilitu; trestní bezúhonnost; min. 3 roky praxe v obdobné pozici; práci s PC, RP sk. B.

Nabízíme: možnost stabilního zaměstnání, příležitost k seberealizaci a osobnímu růstu.

Předpokládaný nástup: říjen–listopad 2008.

Pisemné nabídky se zdůvodněním zájmu o tuto práci, strukturovaným životopisem, kopií dokladu o vzdělání a výpisem z rejstříku trestů zaslajte do 25. 9. 2008 na adresu: Rektorát Univerzity Palackého v Olomouci, personální oddělení, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc. Případné další informace podá: Ing. J. Piňosová, tel.: 585 631 037, e-mail: jana.pinosova@upol.cz.

Rektor Univerzity Palackého vypisuje
výběrové řízení
na obsazení funkce

vedoucí/vedoucího ekonomického odboru

Rektorátu Univerzity Palackého.

Požadované vzdělání: VŠ ekonomického směru.

Předpoklady: nejméně 5 let praxe v oblasti řízení ekonomiky; znalost problematiky ekonomických informačních systémů; znalost finanční, účetní a daňové problematiky; organizační, řídicí a komunikační schopnosti; občanská a morální bezúhonnost; kreativita, zodpovědnost, samostatnost, flexibilita.

Nabízíme: možnost stabilního zaměstnání; příležitost k seberealizaci a osobnímu růstu; motivující ohodnocení.

Příhlášky k výběrovému řízení musí obsahovat: životopis s přehledem dosavadní praxe; ověřené kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání; výpis z rejstříku trestů; stručnou koncepční představu o řízení ekonomiky veřejné vysoké školy (v rozsahu cca 2 strany formátu A4).

Předpokládaný nástup: říjen 2008.

Pisemné nabídky zaslajte do 25. 9. 2008 na adresu: Rektorát Univerzity Palackého, personální oddělení, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc. Případné další informace podá: p. Ivana Matoušková, tel.: 585 631 043, e-mail: ivana.matouskova@upol.cz.

Vítězné práce Literární soutěže pro studenty UP 2008

Vítězkou čtrnáctého ročníku Literární soutěže pro studenty UP se v kategorii próza stala **D. Drlíková**, studentka třetího ročníku Česká – anglická filologie Filozofické fakulty UP. Porotu, která letos pracovala ve složení dr. P. Hora, dr. R. Malý a dr. J. Vrajobá, zaujala v konkurenci dalších šestnácti soutěžních prací nejvíce její povídkou „Hanácky Velekonoco“.

V kategorii poezie byla nejvýše hodnocena básnická tvorba studenta druhého ročníku Katolická teologie na Cyrilometodějské teologické fakultě **UP R. Vysloužila**, který uspěl mezi dalšími 27 soutěžícími.

Richard Vysloužil

CO JE ČLOVĚK SCHOPEN ŘÍCI O BOHU

aby to neznělo
jako když řezník hodí na pult flaksu
Toliko nic.

Uschopnění jsme k lásce mlčenlivé.
O to krásnější.

OCHRANNÁ OPATŘENÍ PROTI HOLUBŮM

Kostelní římsy napřimují prsty
a nízko letící holubi
si trhají bříška o hřeby na domě Božím.

Alespoň, že jejich smrt má určitý duchovní rozměr,
když vlastní život za moc nestojí.

Na všechno zvysoka serou.

VSYPOVÁ LOUČKA

Nikdy bych nevěřil, že to jde.
Že by to třeba někdo i chtěl.

Lezavec listopad schyloval nás k sobě.
Hnědou, červenou, bílou
a tu tuze smutnou,
co jí tak špatně dáváme jména.
Jakoby to bylo naposledy,
Jakoby už žádný příjit nedokázal.
Záblo mě.

A v tom tichu bylo cosi strašlivého,
ustrnulý dech jich mnoha.
Jako špatně odesněný sen
tloukl naše srdce.

MODLITBA

Zastřeš nás Bože!

Do našich otevřených srdcí
poprchá.

OTEVÍRÁNÍ OKNA 1. ZÁŘÍ 2007

Chvilí jsem u něj postál a koukal ven.
Hmyz proplouval nataženou sítí.
Voněla obloha, stromy, cesta.
Děti, které šly poprvé do školy
i muší zadečky.
Byl jsem šťastný na tomhle Božím světě,
ani močit se mi nechtělo.

Vepsal jsem si někam hluboko

nezavírat.

Denisa Drlíková: HANÁCKY VELEKONOCE

„Vendo, Lucino, velezte už z toho kanafasu, nebo se zblaázním!“ Á, mama ož má zase pocit, že nic nestihá. Milojó sobotni proboseni! Ož od samyho rána je tof všeko narobe. Mama tradičně vyšiloje nad neveklopenym beránkem. Nechápo, proč se s tým každé rok pachti, stěné jako ze všim kolem tech slavných Velekonoc. Od sedmi tot směči, e kdež ji mosí bět oplně jasny, že první šmekustranti se sem, na konec dědine, možó doštrachat až tak po deváté.

„Tak pode ož mě nekdo pomocť?“ Pře drohé vyzvě se zvedam a vklózávám do prvnic, druhých, třetich punčocháču a nakonec rifli, páč už mám s křesťanskéma svátkama svy zkošenosti.

„Kdo z vás mně zas kam skoval papuče, vždecky...“ volá z patra zoufalé hlas duchodce.

„Ježišmarjá, dědo, co be vám je kdo skovával! Postte si o sebe rádio a...“ Nevotravujte, ale to ož nedodala, protože dědóškoví sice tahne osmdesát, ale hlochě není.

„Já bech ho, dědka, někde tó pantoflů... a ty se nesně jak pobblblá a dělé, každó chvílo može někdo zazvonit!“ napominá mama Lucino, která se pokóší přepřlácnót hlavo rozpadnutyho beránka ke zbetko těla.

„A te, co tof okóniš, vem leštěnko a ož ať to litá, ať nas nepomlívají!“ chopim se hadro a jedo – skla, zrcadla, fotky za sklem, kohótke, kliky, věšáky, kovovy špičke vod dešniků, málem e kovovy přezke o lyžáku.

„Máňo! Přendi mně namazat záda. Ož mě tam zas tak lópe.“ Ozyvá se zvrcho ani ne deset minut nato. Jenomže v tom ož zvoni zvonek a mama spichá vateřit. Já ani Lucka se tam moc neherneme, šetříme zedecký.

Je to sósed, takže dál mosí, co be na to řekla ta jeho, gdebe bel hned nazpatek. To zase mama ví, co se sloši a patří. Toš dájó jedno štamprdo a troško poklabosijó. Me zatím postaváme v kocheni a děláme, že máme napilno, pač se nam nechce poslóchat sósedove lechlivy vtípe. No, dlóho tam sami nezvostanó, během dvaceti minut je slešet další cinkani sklinek – tentokrát ze strécem Jarinem a Miró Vochořálkovym. Zme docela ráde, že si na nas eště nevzpomněle a prote mezitím složele do kóta.

„Máňo, copak mě neslešíte?“ dáva vo sobě děda opět věděť, jenomže mama ož má jiny starostí a me to ignorujem, beztak chce zase nějakó volovino jako dycke.

„Vendo, skoč do sklepa pro flašo slivovice, ož jim nemáme co nabidnót a předěléte eště nekaj chlebičke, všeko je zžerany.“

Celá žhavá se plazim do sklepa. Na dvoře jak nashval narazim na další šmekustrante. Tidletí jsou bohužel pocťiví, takže mě bez véplate nepostijó.

„Hode, hode, doprovode, děte véce malovany...“ Marjápano, jak je ta vodrhovačka dlóhá?! Krótím se jak žízala a snažim se dostat ke sklepu. *Zéééelené jalóóvec...!*

Nechaji toho, až kdež jim řekno, pro co do. Tohle zakladno pusobi všode a vždecke.

„Gde se, proboha!“ odchetává mě mama hned o vcho-do „Já sem vám říkala, že jich zase přende tolik! Skoč pro celó to maló bedynko, až přendó vod nas z práce, tak jim dam každymu flašo místo šmekustra.“

Pře místo šmekustra! Jako gdebe nekdo dneska chtěl vajička! Každé, že nee, že be to cestó dom stěné rozbil. No to věřim, dež si na každé štaci daji ze tře štvrtke. Vajca tech nesměléšich, co se bále odmítnót, se pak stěné válijó rozšlápnuty nebo rozjety na cestě. Dež přendo s flaškama dom, v obyvako ož není k hnoti. Přebelo nekolek dalších sósedu, dokonce e Vavróš, toho bech teda nečekala, meslela sem, že je abstinent. Jeho zčervenaly tvářičke mě ale rychle vededó z omlyo.

„Vendulko, poť si dat s nama,“ bere mě Jiřin Vaňóřku kolem pasu.

Vevlíct se mu není zas až tak těžky, vzhledem k jeho vratkymo kroko. Radši se s Luckó zavřem v kochyni. Ani tam ale nemáme klid. Zvrcho začne dolihat tločeni dědovy hulke. Vtom už Lucke rupnó nerve.

„Hej, já tam snad pudo, co zas može chtěť...“

„Běž a už si to,“ zlomyšlně jo popichno a radši se chopim veke a pomazánke.

„Hmm, díky.“

Za chvílo oslyšim pomaly otvíráni dveří:

„Túkí tük, kdepak máme našo Vendolko?“ zdá se, že to Jura eště nevzdal.

„Dě pokoj!“ zabóchno mo dveře před nose a zapno televizo. Sotva sedno, zase se vatevió dveře, ož ož bero do roke vařeko, že tomo dotěroví jedno flaknu, ale tentokrát je to našéštetí ségra, takže k žadnymu bití nedonde.

„Mama je ve svym živlo, barák plně ledi, no né každé je bytost společenská,“ informuje mě Lucka o situaci za dveřma.

„Šak počké, až bode oklizet te grcke kolem baráko, to zas bode: Já sem to říkala ož loni, to tof zavřo, zamkno a vodjedo k našim!“

Kolem jednácte to ož vopravdo hóstne, dorazele frekventanti elektrotechnické prumyslovke, na keré mama oči – od prváko a po absolvente, včetně maturantů a propadlíků, keři dófajó, že o sklinke napravijó vzajemny poštrmramoceny vztaze s pani profesorkó.

Nas ani nenapadne vestrčēt nos. Zme ráde, že nas chvílo nikdo nevotravuje, hlavně děda a přenapeti sósedi. Po jedné hodině ož většina šmekustrantu nasedá na kola, motorke a jiny káre. Cizincem neznalym moravských vezklosti bech neradila velízat ven, pač be mohle přejit lehce k órazo. Havárek je na Velekonocni ponděli každoročně až hrzuza.

„Toš a máme zas na rok pokoj!“ přesedá k nám mama. „Vajca zas zbele, jak kókáam, přešti rok ož se s tým dělat nebodo.“ Mosim se uchichtnout pře vzpomince na loňsky Velekonoco, kdy tvrdila to samy.

„Tak postav na polifko, pojime aspoň to, tata volal, že přende o trocho pozděš. A zavoléte na dědo.“ Křiči na mě mama, zatímco sklezi prazdny flaše, aby to tata neviděl.

„Dědo, oběd!“ Nic. Žadna odpověď ani kleni ve stylo „toš je dost, že ste si spomněli na dědka.“

„Dědóó!“

„Dědóóóóóóóóóó! Oběd!“ Hmm, to je divny, obvykle se dědóšek dožaduje oběda od jedenacti a teď nic...

„Jak je to dlóho, co ste o něm neslešele, holke?“

„No nevím, od té dobe, co sem mo natírala te záda, tak od deseti...“ sóká ze sebe Lucka. Řikal, že si možná trocho zdřimne.

„Švihé se tam podivat, ale fofrem!“ Lucka, leti navrch, bobke v gatich.

„Tak co? Spi?“

„Mamo... děda... on... on tu není!“ ozve se zvrchu.

„Coo? Jak není? To ně neříké ani ze srandy. Za chvílo je tade tata. Kde be jako podle tebe chodil? Já vas obě přerazim! To ste se na ně nemohle jit občas podivat? Misto toho čóčení na televizo. Ja vam to jedná vyvrvo e ze zásuvkó!“

„No ale kdež děda říkal...“

„Jaky říkal, prosim tě, dědovi je vosmdesát, može nekde spadnót a dostat infarkt nebo ho na selnice može neco přejet a te si to pak bodeš do smrti večítat!“ Mama se začíná pěkně rozčilovat, radši se nabidno, že pudo dědo hledat na oleco. Ostatně se začínam cítit take trocho provinile, že zme se na náde vyprdle.

„Tak ja se podivam venko a ve hledéte doma.“

Jeja myho! Kde be tak mohl jít? V jeho věko přece daleko nedonde. Doprava, doleva, ani nevím, kerym směrem jít. Vyčítke svědomi začínaji pracovat na plyn obrátke. Žalódek mam jako hrach. Vezmo to kolem rebnika až do dolék, ale tam be snad ani nedošil... V hlavě mi litaji hruzozrašny mešlenky. Po dvaceti minutách sem docela zchváčená. Nikde nic. Dom se vracim přes homna sadem. O dvířek ož na mě čeká Lucka z mamó, obě se tvářijó dost nejasně, roky vbok, čímž mě ještě vic děsijó.

„Tak co, našle ste ho?“ vehrknu ze sebe, protože ož to nemožo vedržet. Mama na to:

„Jo našle,“ kévne hlavó doleva.

Skoro se tam bojim podivat, ale pak se přece jenom rozhópo a kókon, kam ukazujó. A tam, pod jablónó, sedi na laveče náš děda, spokojeně se pochrapoje, mateřsky objímaje flašo slivovice.

Mezi uměním, řemeslem a vědou

Rozhovor s básníkem, překladatelem a literárním vědcem Mgr. Radkem Malým, Ph.D.

Pane doktore, v roce 1999 jste získal v univerzitní literární soutěži vypsané pro studenty 2. místo překvapivě v kategorii drama, o rok později už to bylo první místo v kategorii poezie. Žurnál UP potom uveřejnil jeden z vašich soutěžních textů – „Půlměsíc“. Porota tak uznala zralost vaší básnické tvorby. Jaká cesta vedla ke dni 17. května 2000, kdy jste získal tuto cenu?

Myslím, že toto ocenění bylo v mém literárním vývoji jistým mezníkem. Do té doby jsem se neodvážil svoje verše nikde publikovat, ale uznání porotců i publikování básně v Žurnálu mi dodalo sebedůvěru k účasti i v celonárodních literárních soutěžích. Psal jsem si pro sebe leccos, jak už si kdekdokdo píše, ale právě v roce 2000 se utvořil či vykrystalizoval jakýsi styl, kterého se svým způsobem držím dodnes.

Můžete přiblížit, pod jakým osobním tlakem a za jakých vnějších podmínek došlo tehdy ke krystalizaci vašeho stylu?

Nemyslím, že jsem byl pod nějakým specifickým osobním tlakem – asi je na tom většina mladých lidí krátce po dvacítce podobně. Spíš se k tomu přidružila jistá řemeslná schopnost práce s jazykem, určitě i četba a podobně. Nějak jsem se ustálil na tématech spíše pochmurně ironických, přestal jsem psaní poezie brát smrtelně vážně – aniž bych ovšem polevil z nasazení v prožívání světa. Něco prožít a něco o tom napsat, to jsou podle mého názoru dvě odlišné věci, které spolu nemusejí souviset. Cíli: svět

Mgr. Radek Malý, Ph.D. (1977), básník, překladatel a vysokoškolský pedagog, vystudoval na UP

obor Germanistika a Bohemistika, na olomoucké univerzitě také získal doktorát. V současné době působí jako odborný asistent na Katedře bohemistiky FF UP, kde vyučuje literární historii, textologii a literaturu pro děti a mládež. Překládá poezii G. Trakla, E. Kästnera, R. M. Rilka, P. Celana, K. Lubomířského a dalších (např. výbor *Podzemní duše* z díla G. Trakla či malá antologie poezie německého expresionismu *Držice v drzých držkách cigarety*). Poezii, překlady, studie a recenze publikuje i časopisecky; píše rovněž pro děti – spolu s PaedDr. Hanou Mikulenkovou je autorem učebnic českého jazyka a literatury pro první stupeň základní školy a autorského *Slabikáře* s ilustracemi M. Formana (Prodos, 2004), napsal také básničky ke knize *Šmalcova abeceda* a knihu pro děti *František z kaštanu, Anežka ze slunečnic*.

Debutoval sbírkou *Lunovis*, která vyšla roku 2001 v nakladatelství BB-Art. Za druhou básnickou sbírku *Vraní zpěvy* získal v roce 2003 Cenu Jiřího Ortena. Třetí sbírka *Větrní (zcestné verše)* vyšla v roce 2005 v nakladatelství Petrov a získala cenu Magnesia Litera v kategorii poezie. Čtvrtá sbírka poezie s názvem *Malá tma* vyjde roku 2008 v nakladatelství Host. V soutěži Nadace Alfréda Radoška obdržel text jeho hry *Pocit nočního vlaku* Cenu Českého rozhlasu.

V letošním roce byla knižní podoba jeho disertační práce *Spásná trhlina. Reflexe poezie Georga Trakla v české literatuře* oceněna Čestným uznáním rektora UP autorům vědeckých monografií v roce 2007.

Pro tento akademický rok obdržel prestižní rakouské Stipendium Franze Werfela (Franz-Werfel-Stipendium).

Byl jedním z porotců letošního ročníku Literární soutěže pro studenty UP.

jsem prožíval komplexně, ale do poezie prosakovala – a prosakuje dodnes – jen velmi malá, vyhocená část toho vnímání, pro kterou se mi daří najít v jazyce adekvátní výraz.

Mělo na vaše hledání vlastního výrazu vliv studium na univerzitě? A jak se na jeho utváření podílela četba?

Olomoucká alma mater na mě působila během studentských let jako hodná maminka, která ale v pravou chvíli poznala, že za pecí se zkušenosti nasbírat nedají. Takže univerzitou života mi byl jeden semestr studia v Jeně, kam jsem vyjel s programem Erasmus/Socrates. Bylo to paradoxně už po státnicích z germanistiky, tudíž bez velkého stresu ze shánění kreditů, a tím spíš jsem se mohl soustředit na prozkoumávání místní univerzitní knihovny. V té jsem také objevil rakouského básníka Georga Trakla, kterého jsem začal v Jeně překládat. Celý ten život v Německu, bydlení na odtěhlém sídlišti, výlety po Durynsku, myslím ovlivnily mou tvorbu zásadně. V Jeně z velké části vznikly Vraní zpěvy, má druhá knižně vydaná sbírka poezie.

Čím vás „hodná maminka“ vybavila na cestu do světa? Co vám zabalila do uzlíčku?

Důležité bylo hlavně to stipendium, z nějž se tehdy ještě dalo v bývalém východním Německu vyžít... a potom samozřejmě spousta nakousnutých, nedořečených rad do života, které až Jena dopověděla. Měl jsem tam čas přečíst si v klidu například Sestru Jáchyma Topola nebo Hrabalovu autobiografickou trilogii *Svatby v domě, Víta nuova a Proluky*, tedy knížky, o nichž se na bohemistice mluvílo, učilo, ale nestihaly se přečíst. A navíc jsem si teprve tehdy mohl prakticky ověřit, že jazykem, který tak dlouho studuji, opravdu mluví živí lidé, Němci, Rakušané, ale i spousta zahraničních studentů. Do té doby jsem němčinu vnímal hlavně jako jazyk literární. Díky tomu vznikl ten trochu zvláštní rozpor, který jsem pozoroval v hodinách konverzace – zahraniční studenti se uměli mnohem lépe vyjádřit, byť slovní zásoba zejména odborných výrazů u českých studentů němčiny byla výrazně lepší.

V současné době se vedle původní tvorby a překládat věnujete i literární vědě. V roce 2005 v titulku článku pro *Listy* uvádíte, že jste s Georgem Traklem neskončil, teď jste to prokázal knihou o reflexi jeho poezie v české literatuře. Jak se ve vašem případě snaží básník a překladatel s literárním teoretikem?

On každý překladatel poezie by měl být trochu i literárním teoretikem a znalcem historie lite-

ratury, kterou překládá – bez toho by se jednalo spíše o volnou inspiraci. Na překládání poezie mě zajímá a baví právě ta možnost žonglování s jazykem a nutnost balancování mezi uměním, řemeslem a vědou. Navíc – každý překladatel, nejen poezie, by vám potvrdil, že o překládání se dá dlouze mluvit i psát a často za tím stojí zajímavé příběhy. Když jsem své disertaci dával knižní podobu, snažil jsem se dbát na to, abych se vyhnul takovým „historiám“ a aby nebyla jen o překládání Trakla, byť je to právě v jeho případě nesmírně zajímavé a nevyčerpatelné téma. Mám takovou teorii, že překlad básně je její „nucenou“ interpretací – bez ohledu na zdatlost výsledku je to tedy vždy dobré cvičení pro kohokoli, kdo se chce zabývat poezií.

Je-li pro vás překlad „nucenou“ interpretací, čím je pak pro básníka tvorba *Slabikáře*, na němž spolupracuje s pedagožkou a výtvarníkem? Vzpomněl jste si při ní na své dětské čtenářské zážitky?

Psaní básniček do *Slabikáře* bych přirovnal k hodně zajímavé a složité křížovce, protože kromě toho, co asi napadne každého – že by texty měly být tzv. o něčem, nejlépe o něčem dětem blízkém – platilo asi od třetího knižky přísné kritérium sestavovat texty jen z písmenek, která už mají čtenáři znáti. Žáci si to samozřejmě neuvědomují, přirozeně vyžadují příběh a zajímavé, vtipné texty, ale stojí za tím neskutečná dřina. Navíc není snadné kličkovat v území ministerských nařízení, diskutovat s úředníky o tom, jestli mají ve *Slabikáři* muži a ženy rovnoprávné postavení a zastoupení a podobně. Přesto doufám, že v tom našem *Slabikáři* je dost místa pro každou dětskou fantazii. Čtenářsky se mi paradoxně do textů promítaly spíše různé literární postavy a zážitky z pozdějších let.

Svou publikační činnost jste zahájil v Žurnálu UP jako student Filozofické fakulty UP, nyní učíte na Katedře bohemistiky literární historii, textologii a ediční techniku. Jak se ve výuce projevuje vaše osobní tvůrčí zkušenost?

Doufám, že pozitivně. Ve výuce textologie se obzvláště hlavně mé praktické zkušenosti s redaktorskou praxí; zkušenosti z překládání můžu uplatnit hlavně ve výběrových seminářích a při vedení diplomových prací, ale právě i při interpretaci jakéhokoli, zejména básnického textu.

Děkuji za rozhovor.

Připravil PhDr. T. Hrbek, foto - t-

Čestné uznání rektora UP autorům vědeckých monografií v roce 2007:

Mgr. Radek Malý, Ph.D. – *Spásná trhlina. Reflexe poezie Georga Trakla v české literatuře*, Olomouc, Votobia 2006

Monografie vycházející z autorovy disertační práce zkoumá souvislosti mezi poezií rakouského básníka G. Trakla (1887–1914) a českou literaturou, zejména poezií. Nejčastěji bývá Traklovo dílo řazeno k vlně německého expresionismu a s označením „expresionistický“ se nejčastěji setkáváme i u českých básníků, které jeho dílo poznamenalo. Traklova poezie předznamenala důležitý obrát v moderní poezii – obrát k záměrné nejasnosti vyjádření, k absolutní metafoře a k novému chápání poezie vůbec. Jeho dílo ovlivnilo celou jednu větev moderního básnictví a specifickým způsobem, prostřednictvím překladů, pak Trakl zasáhl i do vývoje moderní české poezie. G. Trakl vystupuje v dílech české literatury i jako téma – různými způsoby se operuje spíše s mýtem G. Trakla; s obrazem, který si o něm česká literatura vytvořila.

Třicátá léta dvacátého století se v české poezii nesla ve znamení pesimismu, kralovaly jí motivy smrti, rozkladu, úzkosti, zmaru a strachu. Spolupřičinou vzniku této atmosféry, zejména však měřítkem intenzity jejího prožitku, byla poezie G. Trakla, zprostředkovaná B. Reynkem a dále šířená zejména F. Halasem. Konkrétní a výrazné projevy jejího vlivu nacházíme už v díle Traklova překladatele B. Reynka, zejména však v prvních dvou sbírkách F. Halase. V různé míře zanechala Traklova poetika stopy i v díle F. Hrubína, V. Závady a J. Zahradníčka, možná však i jiných básníků. V šedesátých letech lze ozvuky Traklova díla vyčíst zejména ve sbírkách dvou autorů: Z. Hejdy a J. Skácela.

Učitelství úděl prof. Peprníka

Pan profesor J. Peprník mi nahrál svým rozjímáním nad učitelstvím údělem v Žurnále UP z 18. 4. 2008. V první řadě mám v podobě výstižku ze stejnojmenné tiskoviny již rok staré (č. 30, 15. 6. 2007) nesplněný úkol – popřát za sebe a za studenty, kteří promovali v roce 1960, k jeho životnímu jubileu pevně zdraví a stálý životní elán. Chtěla jsem to udělat krátkou vzpomínkou, která je stará půl století a krásně dokresluje postavu našeho oblíbeného (tehdy odborného asistenta) J. Peprníka, jenž vnašel do výuky anglistiky na poldaufovské katedře lví podíl svého „peprníkovského“ anglického humoru. Z jeho přednášek a seminářů jsme se nikdy neulili, těšili jsme se na ně, protože nám spolu s lehoukou ironií tehdejšího zástupce vedoucího katedry PhDr. J. Macháčka dodávali sílu „zvládnout pana profesora I. Poldaufa“.

J. Peprník nás fascinoval nejrůznějšími zajímavými statistikami v porovnávání českých a anglických reálií. Svůj výklad dovedl okolo nescetných vtípů, anekdotami a vlastními kresbičkami, které byly výborným nábojem pro přežití dalších přednášek a seminářů. Všechna zpestření avizoval svým osobitým nenapodobitelným šibalským úsměvem, který věštil opět dobrou náladu.

Tehdy jsme mívali na katedře každý měsíc pravidelný „anglický čaj o páté“, kde jsme měli možnost lépe poznat své pedagogy. Naši prvofadou starosti bylo usadit se co možná nejdále od respektovaných, často i obávaných kapacit, jakou byl bezesporu i vedoucí katedry prof. I. Poldauf. Lépe jsme se cítili ve společnosti odborných asistentů. Když nás nesměle vyzýval k tanci PhDr. J. Peprník, nezapomněl se předem zdvořile omluvit slovy: „Můj tanec je nepravděpodobně anglická výslovnost“.

Právě profesor Peprník patří k těm pedagogům, kteří se vůbec nemusí trápit „smutným údělem“ učitele.

Ve své bohaté výchovně-vzdělávací praxi zasel tolik dobrého, užitečného a optimistického, že může být nanejvýš spokojen. Pedagogové jeho formátu scházejí z očí, nikoliv z myslí. Na takové se nezapomíná! Jeho Mr. Prokop je neodmyslitelnou figurou úspěšné výuky anglického jazyka u nás v Česku. Jeden můj příbuzný při jakékoli zmínce jména Peprník automaticky zameroruje „Mr. Prokop lives in a block of flats...“

Zmiňuje-li prof. J. Peprník ve svém článku o učitelství údělu historiku starou 35 let, já ho na závěr potěším ještě jednou starší – půlstoletou. Nebylo tajemstvím, že se o hlavních letních prázdninách prof. J. Peprník často přepravoval s dosti objemným kufrům z olomoucké rezidence arcibiskupů do jejich bývalé letní rezidence Kroměříže. Určitě tam pilně pracoval, tvořil, studoval, ale nezanedbával ani historické památky Hanáckých Atén, které jsou dnes už součástí světového dědictví UNESCO. Na jedné své procházce mne zastihl v Květné zahradě na lavičce proti kolonádě. Na kolenou skripta prof. Cejpa a Levého, hlavu plnou čerstvých vědomostí a obav z nadcházející zkoušky. Koktavě a překvapeně jsem odpověděla na jeho přátelský pozdrav. Na chvíli se u mne zastavil, konstatoval, že jsem si vybrala pěknou scenerii pro své studium, znalecky přelétl očima nejbližší sochy řecké a římské mytologie v kolonádě a zeptal se mne, jestli jsem pověřivá. Než jsem se zmočila na odpověď, s tajuplným úsměvem mi vysvětlil, že jsem se usadila přímo naproti Múze tragédie Melpomené. Zajímalo ho, co studuji, jestli mne to baví a několika větami se pochvalně vyjádřil o mých budoucích examinátorech. Když jsme se rozloučili, počkala jsem, až se vzdálí, a pro jistotu jsem si odsedla od Múzy tragédie. Kdoví, co věštila ta další socha přede mnou, ale zkouška dopadla dobře.

PhDr. L. Geryková, Přerov

Ad: Nové logo UP

V diskusi proti novému logu zaznívá často argument, že logo je příliš technicistní, působí jako značka nějaké chemičky nebo při nejlepší vůli jako katedry optiky. Není však pozoruhodné, že to byli především exaktní vědci z oborů matematiky, přírodovědy a lékařství, kteří naši univerzitu v minulosti proslavili? Jakub Kresa, Valentin Stanzel, Minogor Mendel, Karel Slaviček atd. To jen tak na okraj k tomu, že to působí technicistně. Naše univerzita nikdy nebyla příliš múzická.

Domnívám se, že nové logo je skvělé, vyjadřuje jak fyziku, tak i metafyziku a podle mě je také kvalitně obhájené – Platón i Pythagoras (viz rozhovor s předsedou jury na webových stránkách UP). Většina univerzitních hodnostářů a bohužel i studentů jsou ovšem

kulturní zoufalci. Vše musí být patřičně staré a s kudrlinkami, jinak to není ono. Je poněkud komické, jak mnozí lpi na středověkém štítu z našeho starého loga. Copak někdo z nás chodí v železné košili s přílbou na hlavě? Abychom použili příměr od Adolfa Loose. Naopak: naše životy i oblečení se nápadně podobají právě novému logu. Ale my nechceme skutečně žít v 21. století, my chceme raději snít o zašlé slávě se štítem na hrudi. Poněkud patetické. Jsem přesvědčen, že je potřeba podívat se realisticky na naši přítomnost a já se budu rád dívat prizmatem této pěkné mřížky, kaleidoskopu, našeho nového loga.

Mgr. D. Voda, absolvent Katedry dějin umění FF UP, externí doktorand tamtéž

Unie grafického designu vyjadřuje svou podporu výsledkům veřejné soutěže na nový vizuální styl UP

Unie grafického designu vyjadřuje svou podporu výsledkům veřejné soutěže na nový vizuální styl Univerzity Palackého v Olomouci vypsané rektorem prof. RNDr. Lubomírem Dvořákem, CSc. Podporuje tímto rozhodnutí odborné komise a rektora, kteří prohlásili za vítěze soutěže MgA. Věru Marešovou.

Podpora Unie grafického designu je založena zejména na těchto faktech:

1. Jedná se o kvalitně vypsanou veřejnou soutěž s porotou složenou vyváženě z odborníků i zástupců univerzity.
2. Průběh soutěže byl transparentní a nezádal příčiny k pochybám o jeho regularitě.
3. Vítězná práce je kvalitní, životaschopná a má potenciál výrazně zlepšit úroveň vizuální komunikace Univerzity Palackého v Olomouci.

Přestože v žádném případě neupíráme právo odpůrců vítězného návrhu na výhrady, ty by měly být především věcné a odborné podložené. Sledováním událostí následujících po vyhlášení výsledků však protesty vyznívají většinou jako subjektivní, osobně motivované a sklouzávají na úroveň příliš rozjitzřen laické debaty. Proto jsou z našeho pohledu málo přínosné.

Zdroj: <http://www.unie-grafickeho-designu.cz/>.

13.–14. ZÁŘÍ

Dny evropského dědictví na UP. UP v rámci Dnů evropského dědictví umožní po oba dny přístup od 10 do 17 hod do UC UP (jezuitský konvikt), do Ústřední knihovny UP (tereziánská zbrojnice) a na Rektorát UP.

15. ZÁŘÍ

Blaho Uhlár a kol. Plazenie. Divadelní hra. Představení mezinárodně úspěšného slovenského souboru je volným rozjímáním o neurčitosti, nejasnosti a neurčitosti, nekonkrétnosti. UC UP, Divadlo Konvikt (3. patro), 19.30 hod.

20. ZÁŘÍ

Nad písmem svatým: Rok Bible, rok Apoštola Pavla. Pořádá Moravsko-Slezská křesťanská akademie ve spolupráci s CMTF UP.

22. ZÁŘÍ

Musica Florea: Apotheosa Francoise Couperina. Koncert. Umělecký vedoucí M. Štrýncl. 11. ročník olomouckého hudebního festivalu Baroko 2008. UC UP, Kaple Božího Těla, 19 hod.

Identita I. Naš Islám. Divadlo Feste. Divadelně-sociální projekt s důrazem na vzdělávání diváků v oblasti islámské kultury a náboženství. Stejným motivem ke vzniku inscenace byl záměrně utvářený obraz o islámské kultuře. UC UP, Divadlo Konvikt, 19.30 hod.

23. ZÁŘÍ

H. Müller: Popis obrazu. Divadlo Feste. Česko-německý divadelní projekt vzniklý na motivu textu jednoho z nejzajímavějších německých dramatiků druhé poloviny 20. století. UC UP, Divadlo Konvikt (3. patro), 19.30 hod.

24. ZÁŘÍ

D. Bárta. Illustratosphere. Nové CD. U-klub, 20 hod.

25. ZÁŘÍ

B. Voráčková: Western. Divadlo na cucky. Světová premiéra autorského projektu. UC UP, Divadlo Konvikt (3. patro), 19.30 hod.

26. ZÁŘÍ

B. Voráčková: Western. Divadlo na cucky. Světová premiéra autorského projektu. UC UP, Divadlo Konvikt (3. patro), 19.30 hod.

-red-

Menza SKM UP upozorňuje na změny ve stravování

Od 1. 9. 2008 v zájmu rozšíření nabídky pro zákazníky dochází ke změně ve způsobu objednávání a výdeje polévek a salátů. Podrobné informace a komentář ředitelky SKM Ing. B. Pirklové jsou k dispozici na adrese <http://www.upol.cz/zpravyl/aktuality/>.

Vážení čtenáři,

vítáme Vás u stránek prvního čísla nového ročníku Žurnálu UP a přejeme hodně úspěchů v nadcházejícím akademickém roce. Jako vždy i tentokrát se těšíme na setkávání s Vámi, ať už prostřednictvím Vašich příspěvků a zpráv, tak i námětů a podnětů k dalšímu zkvalitňování komunikace uvnitř i vně UP. Pro období před zahájením výuky však připomínáme, že periodicitu univerzitního časopisu se pro první dvě čísla mění na čtrnáctidenní, tzn. že příští číslo vyjde až 26. 9. (uzávěrka 22. 9.); poté bude Žurnál UP k dispozici na obvyklých místech a webu UP opět pravidelně každý týden.

Redakce Žurnálu UP